

VASÁR NAP

ÁRA 1500 KORONA

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 42-49, L 998-04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára ... .. 1.500 K

Budapest, 1926.

VII. évfolyam, 17. szám.

Vasárnap, április 25.

Megriadt keselyük.

Nagy riadalom támadt a spekuláció berkeiben. A földművelésügyi miniszter föl akarja állítani a szövetkezeti terményraktárakat. Nem új dologról van szó. A háború előtt is módjában volt a gazdának természet előleg fejében beraktározni a szövetkezeti gabonarak-tárba. Most javított formában akarja megszervezni a földművelésügyi miniszter a szövetkezeti gabonarak-tárakat.

Az Országos Központi Hitelszövetkezetre bizza a raktárak fölállítását olyképp, hogy a forgalmasabb gócpontokon terményraktár legyen a hitelszövetkezet mellett. Ebben a raktárban nem csupán kezelik és tisztítják a beraktározott gabonát és hüvelyeseket, hogy vetőmagnak és piacra készítsék elő, hanem előleget is nyújtanak rá és a gazda megbízásából rendes tőzsdei áron értékesítik is. A szövetkezeti terményraktárak céljára a földművelésügyi miniszter egyelőre 72 milliárd koronát akar engedélyezni. Abban a reményben teszi ezt,

Schandi Károly dr. földművelésügyi államtitkár beszámoló beszédet mond csongrádi választói előtt.

Mögötte állnak: Mayer János földművelésügyi miniszter (1), Tóth István csongrádi polgármester (2) és Orffy Imre nemzetgyűlési képviselő (3). Előtte, a padon ülnek: Cserego Károly, Csongrád vármegye alispánja (4), Héjj Imre nemzetgyűlési képviselő (5), ifjú Madarassy Gábor főispán (6) és Mesko Zoltán nyugalmazott államtitkár, a Faluszövetség tisztségviselője.

hogy a későbbi években még többet fordíthat erre a célra.

A földművelésügyi miniszter komoly elhatározása csak elismerést és örömet kelthet minden józan magyar emberben. A gazdák és pedig különösen a kisebb gazdák, sok költséggel előállított terméküket összelegyintve majd feleáron kénytelenek eladni, mint aminő ára a tavasszal van a gabonának. A gazda nem mondhatja, hogy kivárja a jobb árakat, mert szorítja a fizetési kötelezettség. Van az országnak távoli sarka — Beregmegyében — ahol még a rossz búzárnak is csak felét fizetik az üzerek. A kisgazdaközösség ráfizet így a termelésre s évről-évre eladósodik. Ezt a magyar kormány nem nézheti tétlenül. Cselekvésre szánta el magát, hogy megmentse a pusztuló falu népét. Fölállítja a kisgazdák kiuzsorázása ellen a szövetségi terményraktárakat. Az országos központ aztán külön értékesítő szervezet útján gondoskodik a kisgazdák terményeinek illő áron való eladásáról, esetleg a külföldi piacokon.

Ebből áll a földművelésügyi miniszter üdvös kezdeményezése. Emiatt tört ki a riadalom a spekuláció berkeiben. Valahány merkantilista van a csonka hazában, mind nagy jajgatásban és tiltakozásban tört ki. Tiltakoznak a szövetségi terményraktárak ellen. Úgy gondolkoznak, hogy a falusi gazda kihasználására nekik külön előjoguk van. Hogy mer hát az a miniszter arra gondolni, hogy kiszabadítja a kisgazdát az ő karmaikból. S ha előbb nem hittük volna, hogy a szövetségi terményraktárak üdvös intézmények a gazdákra nézve, a merkantilista riadalom halatára bizonyára rájöttünk volna.

Hát csak riadozzanak. A gazdák felszabadítását azért is kerestül kell vinni. A földművelésügyi miniszterben bizonyosan lesz elég erély a keselyük elhessegetésére.

Budapest, április 24.

A kenyér meg a trank. A nemzetgyűlésen a baloldali kisebbség harmadik frankvitába kezdett a héten. Szajkó módjára mondják el a szélsőbal frankpolitikusi üres vadaszkodásukat a magyar miniszterelnök ellen. A külföldi sajtó már rég nem írta egy betűt sem erről a szerencsétlen dologról, de napról napra új tápot kap a magyar parlament távszónokainak a beszédeiből. Hogy mennyit ért ez az országnak, mindenki elképzelheti. Az országnak égető érdeke, hogy a költségvetési törvényt megszavazzák. Ettől függ a külföldi ellenőrzés megszüntetése. Ettől függ a sok állami beruházás, mellyel a munkanélküliséget lehet csökkenteni. Ettől függ a mezőgazdasági kölcsönök és terményraktárak dotja is. De ott van az osztrák kereskedelmi szerződés törvénybeiktatása. Ez is késik. Minden késik, mert a frankellenzék nem akar másról beszélni, mint a frankhamisításról. S ha romlik majd a gazdasági élet, fokozódik a pangás és több ember lesz kenyér nélkül — annak is Bethlen lesz az oka?

Titkos társaságok. Széchenyi István gróf elítélte a titokban működő társaságokat. Nem is magyar embernek való a titkos. Furcsa azonban, hogy most hírtelen ment el a radikális uraknak a kedve a titkos társaságoktól. Bezzeg nem jutott eszükbe, mikor csak a szabadkőműves páholyok voltak a titkos társaságok. Pedig ha van titkos társaság, mely az országnak sok kárt okozott, ezek a szabadkőműves páholyok. «Paraszt» egyet sem vettek oda be. Az újabb titkos társaságok — állítólag — a baloldali titkos szervezetek elensúlyozására alakultak. Hát ezekre sincs szükség, ha nyíltan és gerinciesen vesszük föl a harcot minden országos aknamunka ellen. De ne tegyenek ám kivételt a szakszervezetek sem, melyek ép úgy titkos társaságok, mint a páholyok, mert titokban a kommunizmus eszirátoái.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Az ünnepi szünet véget ért. A nemzetgyűlés ismét megkezdte ülésezeit. Kívánatos volna, hogy munkáját teljes komolysággal végezze. Szükséges lenne, hogy az ellenzék ébredjen végre kötelességének megismerésére s hiábavaló időrablás helyett a tárgyilagos bíráló szerepét játssa. Sajnos, az előjelek nem sok jóval biztatnak. Amint a beharangozásokból következtetni lehet, folytatni fogják ott, ahol a szünet előtt abbahagyták. Botránnyok rendezésére készülnek, mert ebben merül ki tevékenységük és erejük. Pedig az ország érdeke egészen mást kíván.

Mindenekelőtt azt, hogy a költségvetést intézzék el.

Két okból. Először, hogy megindulhasson végre a munka, induljanak meg a tétlenségre kárhoztatott gépek a gyárakban, fogyjon el végre a munkanélküliek tömege, másodsor, hogy felszabadulhasson az ország a Népszövetség ellenőrzés alól s nyerve vissza pénzügyi téren a szabad cselekvés jogát. Senki sem kívánja ma már a pletykálkodó politikai venaszonyok — Vázsonyi és társai — locsogására, de annál kíváncsiabban várja a törvényhozás gyorsított munkálkodását s ennek eredményét az időszerű törvények tető alá juttatását.

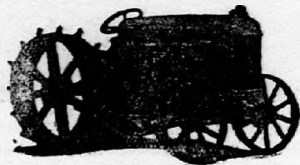
A költségvetés tárgyalása nyolcórás ülésekben kezdődött meg. Bud János pénzügyminiszter hatalmas, minden részletkérdésre kiterjedő beszéddel vezette be, melyből különösképen kiemelendő az adókra vonatkozó rész, melynek során kijelentette, hogy

amint az államháztartás keretei engedik, az adómérséklésnek kell bekövetkezni.

E téren is legelőször a forgalmi adóknál lesz legszükségesebb a könnyítés. A szénnél, a húsnál-lisztnél a fázisrendszert kívánja bevezetni s a százalékos arányszámot csökkenteni. Bejelentette azt is, hogy a népszövetségi kölcsön fel nem használt részét beruházásokra fogják felhasználni.

Örömmel hallottuk a pénzügyminiszter úrtól az adómérséklés kilátásba helyezését s el is várjuk, hogy ez ne csak ígéret, hanem komoly valóság legyen, mert az adózó polgár ma is a legkétségbeesettebb helyzetben vannak már s ha késik a segítség, nagy veszedelmek származhatnak belőle.

A másik nevezetes eseménye az elmúlt héten az a pártközi tanácskozás,

FORDSON TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

Telefon:
6-15.

HALTENBERGER VILMOS

A Ford gyárak autorizált képviselője

Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Sürgöny cím:
Wlford Budapest.

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsaboronák, tárcsás szikekék, fűkaszálok, burgonya kiséző, körfűrész berendezés.

melyet a miniszterelnök kívánságára a Ház elnöke hívott egybe. A célja volt a titkos társaságok ügyének letárgyalása s a nemzetgyűlés munkarendjének megállapítása. Jellemző, hogy erre a megbeszélésre az ellenzék jó része — minden komoly ok nélkül — nem ment el. Tanubizonyosságát adta ezáltal annak, hogy náluk a fő nem a cselekvés, hanem a gáncsoskodás. Mert ha a komoly munkát akarnák, nem vonnák ki magukat az alól a kötelességteljesítés alól, hogy részt vegyenek egy komoly szándékkal összehívott tanácskozáson.

Két fontos munka is a teljesebb pillanatába érkezett. Mindkettő a kisgazdapárt régi vágyának teljesedését hozza magával:

az egyik a szövetségi közraktárak megteremtése, a másik a házhelyhez jutottak építkezésének elősegítése.

A közraktárakkal kapcsolatban a hitelkérdés is enyhítve lesz, mivel ezeknél a közraktáraknál előleget fognak nyújtani a gazdáknak, a házépítés pedig egyelőre száz községben indul meg, hogy azután mindig szélesebb körben legyen megvalósítható.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Szerbiában Pasicsek és Radicsék között kiélesedett az ellentét. Ami előre látható volt, mert hiszen a szerb és horvát álláspont között olyan élesek az ellentétek, hogy közöttük hosszú együttműködés kilátástalan volt. Radics az állami életben meg akarta szüntetni azt a korrupt rendszert, melyet Pasicsek honosítottak meg, az eredmény Pasic távozása lett. De maga Radics is kimaradt a kormányból s jelenleg úgy Pasic, mint Radics párta belső válság előtt áll. Hogy melyik marad felül, azt ma még eldönteni nem lehet, de mindenesetre nemcsak belső, de külső politikai jelentősége is van ennek a mérkőzésnek s remélhető, hogy végeredményben mireánk magyarokra is kedvezőbb légkör fog kifejlődni.

A németek az orosz szovjettel tárgyalnak, amely tárgyalásoknak Stresemann német külügyminiszter szerint semlegességi, barátsági és gazdasági szerződés létrehozása a célja. Elfogulatlan szemmel megállapíthatjuk, hogy ezenkívül még az is, hogy Németország Franciaországgal szemben erről az oldalról is biztosítani kívánja magát, a locarnói szerződéssel kapcsolatban szerzett tapasztalatok után.

Görögországban állandó a belső válság. Egyik lázadás a másikat éri. Most Pangaloszt választották meg köztársasági elnökke.

Olaszország erőteljes politikát kezdeményezett, melynek célja, mint Mussolini világosan kifejezte, a régi Róma öröksévé tenni az olasz államot. Vagyis megszerezni a Földközi

Kép a csongrádi beszámolórol.

Mayer János földmivélsügyi miniszter beszédét mond.

tenger feletti hatalmat, az afrikai birtokokat, Kisázsia egy részét. Ez a terv féltékenységet keltett Franciaországban, de Anglia is érintve van. Törökország pedig egyes híradások szerint valószínűsíti hadüzenetnek tekint, mert Kisázsia az ő birtokában van. Mindez az idegesség egyet bizonyít: aligha sikerült a mostani békekötésekkel a világbéke alapjait lerakni s félt, hogy a kapzsi nagyhatalmak mohósága újabb nagy világhétségben fog végződni.

Abd el Krimmel megkezdődtek a békétárgyalások. De a spanyolok és franciák föltételei olyan szigorúak, hogy ezen az alapon alig remélhető a megegyezés.

MEZŐGAZDASÁG

A cserebogár irtása. Irtá: Kerekes Lajos dr.

A cserebogár egyike a legismertebb bogarainknak. Kártétele is mindenki által ismert, mert ki ne látott volna olyan gyümölcsöst vagy erdőt, ahol a kifejlődött zsenge lombzoatot a bogarak százezrei teljesen lekopasztották. Tömeges megjelenésük rendszeren minden harmadik évre, még pedig azokra az évekre esik, amelyeknek számjegye hárommal osztható. Így cserebogár-észterdő az idei 1926-os év is.

A cserebogár nem mint bogár okozza a legnagyobb kárt a mezőgazdaságban, hanem pajorja, vagy ahogy egyes vidéken nevezik, csimasza, a legnagyobb kártevő. Mert bár a bogarak pusztítása révén nemcsak, hogy az évi gyümölcs-termés megy tönkre és a fák három-négy évig is megsínylik a garázdálkodást, hanem a legnagyobb veszteséget az a kevésbé szembetűnő pusztítás okozza, amit a pajor három évig tartó fejlődése alatt a mezőgazdasági növények gyökerein végez.

Az okozott kár nagysága számokban ki sem fejezhető. A gazda nem is sejti, hogy mit szenved a bogártól, mert a pajorokozta pusztítás nem akkor a legnagyobb, mikor egész kukorica- és répatáblák kipusztulnak munkája nyomán, hanem százszorta nagyobb ennél az a lappangó elterjedt kártétel, mikor a pajor rágása következtében az egyes növények ugyan nem vesztik el életüket, azonban a remélt termésnek fele, háromnegyedrészé vesz oda.

Meskó Zoltán ny. államtitkár felhívja a csongrádiakat a Faluszövetséghez való csatlakozására.

Szép tavaszi esteken seregestül, nappal magányosan repül a cserebogár és amilyen eleven, játszókedvű a napfényen, olyan gyámoltalan a reggeli hűvös órákban. Ez az időpont legalkalmasabb irtására.

A cserebogár irtásával nemcsak hogy gyümölcsöseinket és mezőgazdasági növényeinket védjük meg, hanem a bogár összegyűjtésével is hasznot hozunk magunknak, mert a megölt bogár értékes trágya, kiváló baromfitakarmány, amit minden gazda jól tud értékesíteni gazdaságában.

Az irtás elvégzése rendkívül egyszerű. Mihelyt a tömeges rajzás megkezdődik, a bogarakat a kora reggeli órákban le kell rázni a fákról, zsákba kell gyűjteni és megfojtani. A fojtást a következőképpen végezzük: Az összeszedett bogarakat zsákosztól bemártjuk az ústbe, melyben a vizet folytonos forrásban tartjuk, vagy pedig a forró vízzel valamilyen kádba, hordóba öntött bogárra öntjük. Csak a forróvíz öli meg a bogarakat, azért a víz hőfokára vigyázni kell.

Ha a megölt bogarat trágyának akarjuk fölhasználni, akkor oltatlan mésszel kell rétegezni. Ha ezzel nem rendelkezünk, úgy a márgás föld is megfelelő. A rétegezés azért szükséges, hogy a bogár rothadásakor fölszabaduló, a gazdára nézve hasznos anyagokat a trágyában lekösük. Az így elrétegezett cserebogarat nyáron kétszer, háromszor át kell lapátolni és össze már fel is lehet használni.

A baromfietetésre szánt cserebogarat a napon kell megszáritani. A száritásnak ez a módja nagyon egyszerű, mert csak abból áll, hogy a bogarat pl. az udvaron két-három ujfinyi vastagon elterelgetjük és néha gereblyével fölkeverjük. Ha már megszáradt, akkor száraz levegőjárta helyen kell öszig, télig eltartani, amikor aztán korpával, darával keverve föletethető.

A vetőmagtisztításról. Irta: Majoros József.

(Befejező közlemény.)

Triőröknél (vagy ahogyan némely vidéken nevezik: tanáröknél) is van etetőkészülék, melynél szabályozhatjuk a gabonamennyiséget; innen a mag egy hengerbe kerül, amelynek belső oldalán falgömb alakú mélyedések vannak. A henger forog, a kerek gyommag épen úgy bekerül a mélyedésbe, mint a hosszúkás gabonamag. Az egyik oldalon belülről egy söprű van felszerelve, amely a kiálló gabonaszemcét kisöpri, míg a gömbölyű gyommagot nem bírja, az a henger további fordulásánál esik ki egy közepén elhelyezett vályúba. A kisöpört gabonaszem pedig gurul lefelé, míg a henger végén körben levő nagyobb nyílásokon kiesik. Az újabb triőröknél a henger felső harmadán vagy negyedén, hosszúkás nyílások vannak, melyeken a hosszúkás gyommagvak esnek ki. Továbbá föl vannak szerelve osztályozó hengerek, amely a belső hengert veszi körül.

Legjobb a belső hengerből mindjárt kettőt venni, búza, rozsnek 5 mm-es nyílással; árpa, zabnak 6-5 mm-el. A forgási sebesség 10-20 fordulatszám között ingadozik percenként. Minél hosszabb és nagyobb átmérőjű a henger, annál gyorsabban kell forgatni.

Minden rendes gazdaságban kell lenni gabonarostának és egyszerű szerkezetű triőrnek (konkolyozónak).

Búza és rozs osztályozására vannak még röperő alapján osztályozó gépek is. Ezek kiválasztják a vetőmagnak legalkalmasabb, legtökéletesebb szemeket. Ilyen a Kayser-féle centrifűg. Egy hengerre felül nagyobb, alul kisebb körre pálcikák vannak felszerelve, melyek között levő nyílás alulról fölfelé fokozatosan szélesbeedik. Ebbe a hengerbe majdnem fenékgig benyúlók közepén egy etetőgarat. Ha már most a földre függőleges tengely körül forgatjuk a hengert, a búza csúszik fölfelé. Minél súlyosabb, annál magasabbra és a legsúlyosabbak a pálcikák vége felett a felső peremen jönnek ki. Tapasztalati tény, hogy vetőmagnak legjobb a legsúlyosabb szem. Ezek a kalász alsó részén sztoktak lenni; ha ilyen magot ve-

tünk el, az ebből fejlődött kalásznál hosszabb és tömöttebb lesz ez a rész.

Árpánál és zabnál nem használhatjuk a Kayser-féle gépet, mert ezek érdesek és így a fölfelé csúszásukban akadályozva vannak.

Speciálisan zabvetőmag osztályozására Cribleur (Kriblör) nevű francia mérnök talált föl egy készüléket, melyel a legteltebb és legsúlyosabb zabszemeket kiválaszthatjuk. Ennél a gépnél rugalmas lábakon ferdeben van elhelyezve egy asztal, melynél a ferdeség szabályozható. A széleken peremmel van ellátva. Ha a lejtésre merőlegesen rázunk az asztalt, a kisebb fajsúlyú szemek lefelé, a nagyobbak fölfelé tartanak és ott a nyílásokon kihullanak.

Ennek a szerkezetnek különösen a két magvúságnál van nagy szerepe. Azért vesszük igénybe a rozsnál is. A rozsnál ugyanis kétféle kétmagvúságot különböztethetünk meg: normális kétmagvúságot, amikor egy nagy telt szem mellett (ahhoz hozzánöve) egy csenevész kis üres szemet találunk. Az ilyen kétmagvú rozst már a rendes osztályozásnál elválaszthatjuk. Azonban van a rozsnak még úgynevezett «bábasodása», ahol a külső magburokban egy kisebb telt, ritkábban üres mag van; a belső és külső burok közötti teret levegő tölti ki. Ezt a rendes rostálók a legjobb minőségű közé választják, noha egyáltalán nem alkalmas vetőmagnak. Ennek az elkülönítésére egyedül a Cribleur alkalmas.

Hüvelyeseknek gabonától való elkülönítésére széltében alkalmazzák a csigatriórt. Ennél függőleges tengely körül van négy csavarmenet, melyeken át legurul a garaton beöntött gabona és hüvelyes keverék. A kiválasztás röperő alapján történik és három osztályt ad.

Ezzel be is fejeztem azokat a tisztítógépeket, melyeket kisebb gazdánál is használni lehet. Egvár még nem terjedt el eléggé (Kayser-féle centrifűg, Cribleur, csigatriórt), mert csak egy-két terménynél használható és ott is csak kisebb mennyiség kiválasztására. De még így is kifizetődnek e tisztítógépek, mert sokkal több és jobb minőségű termést eredményeznek. Mivel ezek a gépek az általánosan használatos gabonarostálnál és triőröknél nagyobb kiadással járnak (bár munkájuk tökéletesebb), költségmegtakarítás szempontjából célszerű közösen beszerezni és fölváltva használni őket. Így legalább az egy emberre eső költség alig tenne ki valamit.

Hogyan kell a gyümölcsfákat trágyázni? Ha trágyát különleges istállótrágyát vagy keveréktrágyát alkalmazunk, eljárásunk a következő legyen: A fa koronája szélességének megfelelőleg egy körkört ássunk, ebben helyezük el a trágyát, mely után a földet ismét visszahazuk. Sokan az előbinnél célszerűbbnek tartják azt az eljárást, ha a fa koronájának egész körzetében a trágyát egyenletesen elszórják s azt azután vagy beássák vagy bekapálják. A felásás és kapálás mindenestre helyes és célszerű, mert ezáltal a levegőnek, melegnek és víznek utat nyitunk, elősegítjük azoknak a gyökérzethez való hatolásukat, aminek azért van nagy jelentősége, mert egyrészt a talajbaktériumok életet fokozzuk, másrészt a talajban levő nyers növényi tápanyagokat feltárjuk, ami a fenti tényezők hiánya miatt nem következhetne be s így a növényekre mint kiaknázatlan kincs heverne. A műtrágyák használatánál azon régi szokás, hogy a fa koronája alatt kisebb-nagyobb távol-ságban lyukakat helyezik el a műtrágyát, nem helyes, mert a műtrágya cementkeménységűvé lesz s így az hatásában nem érvényesülhet. Helyes eljárás az lesz, ha az adandó mennyiséget a fa koronájának terjedelmében egyenletesen elszórjuk s azt a talajba bekapáljuk. Ha istállótrágyát, vagy keveréktrágyát használunk, lehetőleg össel, vagy a tél folyamán alkalmazzuk, amennyiben az istállótrágya átalakulásához hosszabb időre van szüksége. A műtrágyák közül a foszfort, káliumot és meszet célszerű össel elszórni, mert ezek nehezebben oldódnak. Ha vízben feloldva alkalmazzuk, abban az esetben elégséges lesz tavasszal kilocsolni. A nitrogéntartalmaikat elégséges tavasszal elszórni. Nagy átlagban a gyakorlati megfigyeléseket véve, egy-egy négyzetméterre szükséges: istállótrágyából 4-5 kg, szuperfoszfátból 30-40 g, thomas-salakból 50-60 g, chilislétromból 20-30 g, 40 százalékos káliumból 25-30 g, egetett mészből 15-20 kg.

A lónak egynehány rossz szokása. A „jászolrágó” vagy „devegönyelős” ló megharapja a süvegét, a rudat vagy bármely előtte levő szilárd tárgyat és kissé nyitott szájrésén át levegőt szív be szájrégébe, majd lenyeli a torokba, illetőleg a gyomorba. Káros következménye lesz a gyomortágulás okozta kólikás fájdalom, emésztési zavar, a fogak lekopása. Előidéző oka lehet az unalom, de söhész, gyomorsavtúlingés és más lovak rossz példája is. Hogy a lovat leszoktathassuk, keressük a valószínű okát és azt iparkodjunk eltávolítani, azaz fogjuk be a lovat rendszeresen, győgyítsük gyomrát és távolítsuk el a másik, macacs jászolrágó mellől. Sikeres a leszoktatás úgy is, ha kátránnyal bekennjük azon helyeket, melyeket meg szokott harapni, vagy ha torkát törökorszáji-ál összekötjük. A „szitaló” ló az istállóban lábait szétveti és ide-oda inog. Káros következménye, hogy a ló ilyenkor fárad és a munkaszünetben se nyugodja ki magát. Ellenszere: a két mellőre lábra olyan béko kötése, hogy a szétvetés ne sikerüljön, mikoris elmarad a szitalás. A „pokróctépes” ellenszere egy gyermekkarvastagságú bot, melynek egyik vége a pofaszíjhoz, a másik a pokrócot leszorító hevederhez van illesztve s így a pokrócnak a szájjal való elérése lehetetlen.

Hogy a tej meg ne savanyodjék, nem szabad engedni, hogy hőmérséklete 12°-ra vagy e fölé kerüljön, mert akkor megindul benne a savanyodást előidéző baktériumok működése. Ezért le kell hűteni alaposan a tejet. Ha nappal szállítjuk és messzire, akkor jobban, éjjeli és közeli szállítás mellett kevésbé. Hogy a gazdaságban hány fokra hűtendő le, azt legjobban úgy állapít-hatjuk meg, hogy a megérkezés alkalmával megmérjük hőfokát. Ha 12°-on felülnek találjuk, még jobban lehűtjük a következő szállítmányokat, mint ez volt. Ha csak 8—10°-ot ért el, akkor a lehítés mérve elegendő.

A patkány kártétele és irtása. Angliában kiszámították, hogy egy patkány évente öt aranykoronának megfelelő értéket pusztít el. Egy igen ügyes gyakorlati gazda azt ajánlja, hogy keverjenk építkezéseknél üvegszerepeket a habarcsba (és tán lehetséges volna a válygba is); így az üveg megsérti a kaparó patkány lábát. Célzerű a patkánylyukakat is üvegszerével kevert cement-habarccsal beönteni. Végül azt is ajánlja, hogy öntsünk lyukjaikba folyékony kátrányt; mikor a patkány a lyukon kiszalad, a kátrány hozzánékel, míttől annyira irtózik, hogy többé oda vissza nem tér. Különösen tavasszal és ősszel legyünk résen a patkányok irtásánál.

Mikor kezdjük el a védekezést a peronoszpóra ellen? Ezt a kérdést veti föl a *Növényvédelem* áprilisi száma, amely ismertetni az almalomy elleni permetezés helyes idejét, a gyümölcsfák üreges ágainak a kezelést, a hamvas vécélőbogarát és a veresnyakú árpa-bogár kártételét, a gyümölcsfák termékpességének nyereség nélkül való előmozdítását, a helyes palántatüetés és gondozás módját. Érdekes és dísan illusztrált cikkek közül az újfajta fészekodvak alkalmazásáról, díszfák és cserjék tavaszi virágzásáról, az ősi kifizítés irtásáról, az ugorika fenesedéséről, gyümölcsfák gyökereinek túltengéséről, floranidról, az arzén permetezőszerek alkalmazásáról. Megtanít a vértetű irtására, az újonnan áttütelteket fák kezelésére, továbbá táblázatosan kimutatást közöl az eddig kipróbált és bevált gyümölcsfa-permetezőszerekről, azok elkészítéséről és alkalmazási módjáról. — A rendkívül érdekes, izléses kiállítású szaklap előfizetési ára félévre 35.000 K. A kiadóhivatalt (Budapest, VIII., Rákóczi-út 51. IV. 5.) kívánatra készséggel küld mutatványszámot.

TANÁCSADÓ

Kérdés. A község tulajdonában lévő területre fát ültettek a molnár. Kit illet a fák tulajdonjoga? (Hú olvasó.) — **Felelet.** A fa tulajdonjoga a községet illeti. Jóhiszemű ültetés esetén a készkiadások megtérítését igényelheti.

Kérdés. Melyik bankhoz forduljak rövid lejáratú és csekély kamatú kölcsönért? (P. A., Kiskőrös.) — **Felelet.** A Magyar Földhitelintézethez (Budapest, V. ker., Bálvány-utca 7. sz.) fordulhat, ahol zöldséltel címen váltó alapján kaphat megfelelő összeget.

Kérdés. Csehszlovák állampolgár vagyok. Kértem a magyar állampolgárságot, a beköltözési engedélyt hol szerezhetem be? (S. I., Szöny.) — **Felelet.** Az állampolgárságot a belügyminisztérium adja meg, míg a beköltözési engedélyt a belügyminisztérium határozata alapján a népjóléti minisztérium állítja ki.

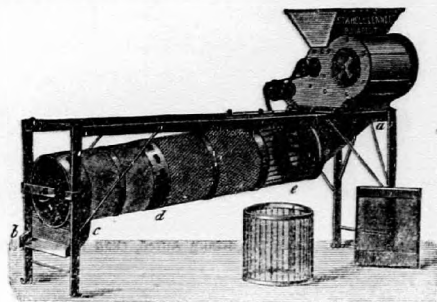
Kérdés. Mennyi a harmonika vámjá? (A. J., Szentjakabja.) — **Felelet.** A harmonika vámjá száz kilogrammonként hatvan aranykorona. Az aranykorona 14.500-át számítandó.

Kérdés. Hol vásárolhatok mézet? (Abonyi előfizető.) — **Felelet.** Mézet a Háztartás szövetkezetnél, Budapest, IX. ker. Bakács-utca 8. szám alatt rendelhet. Az Arvházi-sorsjegy húzása április 30-án, a Zsófia-sorsjegy húzása aug. 15-én lesz.

Kérdés. Iparostanonc mentese-e a levetkőtelezéség alól? (P. J.) — **Felelet.** Nem mentes.

Kérdés. Motorkerékpár vezetéséhez kell-e hatósági igazolvány és hol tehető le a vezetői vizsga? (W. A., Bácsalmás.) — **Felelet.** Motorkerékpár vezetéséhez söffőri vizsgára van szükség, amelyet a M. Kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII. ker., József-körtút 6. szám) tehető le. A vizsga után adja ki a rendészeti hatóság a hajtási igazolványt. Adott kell fizetni utána.

Kérdés. Napfőt fakult hajamat mivel barníthatom? (J. K., Ság.) — **Felelet.** Legáltalmatlanabb szer a dióolaj, melyet ha rendszeresen és huzamosabb ideig használ, haja visszanyeri régi színét és fényét, esetleg így árnyalattal sötétebbé válik.

Tribr.

Sorsjegyzetnek. T. Lajos, Sarkad. A Zsófia-sorsjegy húzása eredményét lapunk 16. számában közöltük. Újabb húzás augusztus 15-én. A Rókkant-sorsjegyét április 22-én húzzák ki. — 398. számú előfizető. A Fehérkereszt-sorsjegy húzása május 28-án lesz. — Ifjú Cs. János, Karsok. Előfizetése beérkezett. A Zsófia-sorsjegyét augusztus 15-én húzzák ki, a Charité-sorsjegy húzása eredményét legutóbbi számunkban közöltük. — 714. számú előfizető. A Hadirokkant-sorsjegy húzását április 22-re halasztották, az Arany-sorsjegyét pedig május 12-ére. — B. L., Nagydém. A Fehérkereszt-sorsjegynek március 24-ére hirdetett húzását nem tartották meg, hanem május 28-ára halasztották.

Üzenet a könyvrendelőknék. A legjobb gazdasági könyvek: Kovách: Házinyúl mint haszonállat 15.000 K, Kiss Mihály: Az igásló tenyésztése 25.000 K, Matlaszkovszky: Allattenyésztési tanácsadó 15.000 K, Molnár: A gyümölcs értékesítése 25.000 K, Sierbán: A kendertermelésről és áztatásról 15.000 K, Vég: Bolgárkertészet 25.000 K, Winkler: Baromfi-hizlalás és értékesítés 15.000 K, Winkler: Galambtenyésztés 65.000 K, Czapary: Virágtenyésztés (új kiadás) 105.000 K, Withten: A hústenyésztés időszéri kérdései 15.000 K, Zauschek: Miképpen állítsuk össze a fejőstehenek takarmányát 15.000 K, Ignác: Méhészet 35.000 K, Bittera: A kukorica mint szemertemény és mint takarmánynövény 35.000 K, Berndtsky: Az ehető gombák 35.000 K, Schandl: A szarvasmarha tenyésztése 30.000 K, Kukuljevic: Védekezés a ragadó állati betegségek ellen 1—11. rész 50.000 K, Fehér: Takarmánynövények termesztése 19.000 K, Gyürky: Az előrehaladt borkezelés 30.000 K, Károly: Rét- és legelőművelés 26.000 K, Kaszás: A gazdaember tükrö 33.000 K, Kovács: Juhtenyésztés 40.000 K, Nydrý: A dohánytermelés kézikönyve 15.000 K, Kis kertész 75.000 K, Prack: A kishirtők helyes berendezése és kezelése 22.500 K, Répássy: Édesvízi hal-gazdaságok 40.000 K, Landgraf-Hankó: Tógazdasági tanácsadó 35.000 K, Cserháti: Az istállótrágya 15.000 K, Tormai: A borjú felneveléséről 19.000 K, Gazdasági útmutató 19.000 K, Vadászati útmutató 60.000 K, Vadászati napló 20.000 K, Gyárfas: A szántóföld helyes művelése 27.500 K, Konkoly-Thege: Szántóföldi szalasztakarmány termelése 25.000 K, Bertsch: Jövedelmző burgonyatermelés 32.000 K, Czapary: Zöldszégettermelés 30.000 korona. — A könyvek ára az összeg előzetes beküldésével értendő, utánvételes küldéssel minden könyv 4000 koronával drágább.

A gazos, elhanyagolt községi legelők országunk szegényfoltjai.

Bandérium Schandl Károly államtitkár csongrádi beszámolóján.

Balról-jobbra: Forgó G. József, Magdeburg Alfréd, Oláh Imre, Amther Ottó, Gut Péter, Besemann György, Örtövs Illés, Szepessy József, Berkes Mihály.

A „FALUSZÖVETSÉG” HIREI

Ártádon megalakult a főközsövetség.

A biharmegyei Ártádon községben április hó 11-én alakult meg a Faluszövetség fiókjá. A központ részéről Balogh Gyula igazgató és Rigler József titkár ismertették a főközsövetség megalakulásának feltételeit. A megjelentek nevében Dankó Sándor református lelkes mondott köszönetet a kiküldötteknek. A gyűlésen megjelentek Schleiss Sándor szolgabíró, Enghy Ede főjegyző, Kólos Károly tanító, valamint Bonczos Zsigmond bíró, V. Nagy Miklós, Szőke Zsigmond, Fülöp Sándor, Gy. Nagy Lajos, idősebb Semjén Sándor, Szőke Albert és K. Nagy Miklós gazdák vezetésével a gazdatársadalom színe-java.

Földreformlányalások Turán és Vácszentlászlón.

A Faluszövetség a földbirtokigénylések önzetlen képviselőt legutóbb Tura és Vácszentlászló községekben látta el. A szövetséget Bélyes Bertalan okleveles közigazda képviselte a sikeres tárgyalásokon.

Zászlóbontás a hajduk földjén.

A Faluszövetség szervezkedése a szabad hajduk földjén is a legmegértőbb támogatásra talált. Folyó hó 11-én Hajdunánáson tartott a Szövetség szervezkedő gyűlést, amelyen a központ részéről Nagy Sándor osztályigazgató jelent meg. A népes gyűlésen résztvett Hajdunánás városának vezetősége Hadady Imre dr. közigazgatási tanácsnok élén, azonkívül Berensy Géza gazdasági egyesületi elnök, Csiba Endre szövetkezeti igazgató, Takács Zsigmond gazdasági akadémiai tanár, Tóth Lajos dr., Nikodémusz János, Király Sándor gimnáziumi tanár, Varga József tanító, Magi István városi számvéveő, Buday Mihály stb. A gyűlésen a jelenvoltak egyhangú lelkesedéssel kimondták a Faluszövetség fiókjának megalakulását, amelynek elnökekül Varga József tanítót választották meg. Azonkívül ígérteket tett a csalakozásra a Hajdunánási Gazdasági Egyesület, amelynek ötszáz tagja van és a Hajdunánási Gazdasági Szövetkezet négy száz taggal. Ez a szövetkezet kiváló gazdasági tevékenységet fejt ki különösen a terménykereskedés révén, de programjába vette hogy mindenféle termék értékesítésével foglalkozzék, amelyből a termelők hasznot hajthatnak. A Szövetség központja éppen azért a kiváló szövetkezettel a legbensőbb kapcsolatot óhajta fenntartani.

Leikes toborzás Rákóczi időjén.

Szécsényben április 11-én alakult meg a Faluszövetség fiókjá. Szécsény község a történelem folyamán állandó találkozó helye volt a magyarság gazdasági, politikai és történelmi mozgalmának és így nem csoda, ha lakói átérve a mai idők parancsoló szükségességét, egyöntetű elhatározással sietnek a Szövetség táborába. A városháza termében megtartott gyűlésen Radnóti István titkár ismertette a falvak szervezkedésének nagy jelentőségét. Beszéde után nagy lelkesedéssel alakult meg a Faluszövetség fiókjá, melynek elnökeivé a megjelentek egyhangúan Szekeres Dezső főszolgabíró és Mészáros János kisgazdát választották meg. Alelnök lett: Regős János főjegyző, titkár Lukács Ferenc, pénztáros Wolf Béla, választmányi tagok pedig Sztancsik Pál, Velencei Mihály, Rigó András, Varga Pál György, Vanya Pál, ifjú Varga János, ifjú Terék András, Velencei Pál, Bagó István, Trajter István és Oláh Ferenc.

A Faluszövetség a korai burgonyatermelés védelmét kérte a földmivélsügyi miniszertől.

Mayer János földmivélsügyi miniszert április hó 15-én, csütörtökön, Bodó János nemzetgyűlési képviselőnek, a Faluszövetség ügyvezető igazgatójának vezetésével a torontói korai burgonyatermelők nevében küldöttség kereste fel. A küldöttség abban az ügyben járult a miniszter elé, hogy a külföldről behozott korai burgonya vámját június 21-ig tartsa fenn a kormány, mert egyébként nem tudják felvenni a külfölddel a versenyt. A küldöttségben Ujszentivánról Schmelzer Miklós, Welerding György, Ószentivánról Niesky Ferenc és Walter Béla vettek részt. A miniszter előtt Bodó János rámutatott arra, hogy egyedül Ujszentivánon több mint négy száz katasztrális holdon termelnek új burgonyát. Ős Ujszentiván, Apátfalva és Széreg környékén lakó kisgazdák, miután a kezükben lévő néhány hold földön szemes terményt nem termelhetnek, évtizedek óta főként korai burgonyatermeléssel foglalkoznak. Csonkamatyországban ők jelennek meg először korai burgonyával a piacon. A burgonyát fűtött szobában előcsirázás útján, gondos és fáradságos munkával termelik és május végén már piacra viszik. Szorgalmuknak és fáradságuknak azonban nem láthatják gyümölcsét, mert amíg a vámkülföldről behozott korai burgonya vámjá május 31-ig 20 aranykorona, addig június 1-től a vám már csak 6 aranykorona. Így az a helyzet áll elő, hogy látszólag védelemben részesül a hazai termelők korai burgonyája, tényleg azonban az alacsony vám a külföldi korai burgonyát kedvezőbb helyzetbe juttatja. Az érdekeltektől szükségesnek tartják, hogy a 20 aranykoronas vámtól június 21-ig tartsd fenn. Egyébként kénytelenek volnának a termelést teljesen beszüntetni. Mayer János földmivélsügyi miniszter megígérte, hogy a kérelemmel foglalkozni fog és azt megfontolás tárgyává teszi.

Nagysikerű járási nagygyűlés Celdömölkön.

Celdömölkön nagyszabású gyűlés keretében csatlakozott április hó 18-án Vasvármegye népe a Faluszövetséghez. A gyűlésen Celdömölkön kívül Tökörös, Bóba, Rábakecskéd, Alsódő, Vönöck, Kemenceskőpálya, Mersevált, Nagysimonyi és Kemenceszentmárton községek képvisellete vett részt. A gyűlést Gyömöréy György földbirtokos nyitotta meg, majd Bajthy Mihály dr. szövetségi igazgató a Szövetség törekvéseinek céljaként azt jelölte meg, hogy teremtsünk erős állami hatalmat, erősítsük meg a földművelő nép hatalmát, teremtsük meg anyagi jólétét, hogy ily módon megoldhassuk a magyar szenvedő szegény emberek súlyos szociális kérdéseit. Nagy Sándor szövetségi igazgató történelmi visszapillantás keretében változta a nemzet életképességét, erejét és a magyar földművelő nép józan ösztönében látja azt a szilárd alapot, melyre az egészségesebb új Magyarország pilléreit építeni lehet. Utána Csoknyay József, majd ismét Gyömöréy György intéztek lelkes felhívást a megjelentekhez, amelynek hatása alatt a közönség s a községi képviselletek egyhangúan kimondták a Faluszövetséghez való csatlakozásukat. A celdömölki fiókszövetség tisztikara a következőképpen alakult meg: díszelnökök lettek: Jandy Bernadi celdömölki apát, kormányfőtanácsos, Nagy Sándor ev. lelkész, Platnics Ferenc dr. kormányfőtanácsos, Berzenyi Dező és Gyömöréy György földbirtokosok, ügyvezető igazgató-elnök: Csoknyay József, társ-elnökök: Almásy János földbirtokos, Dinkreue Nándor lapszerkesztő, Jenzer János dr., alelnökök: Schaller Gula kisgazda, Belovári István gazdasági munkás, Úti Mihály kőművesmester, Símei József Máv. segédtiszt, titkár: Csizmadia Lajos, jegyző: Kovács Károly, pénztárnok: Buzs István, ellenőrök: Sebényi Antal kisgazda, Babits Imre kőművesmester, Metzger János Máv. hivatalnok. A gyűlésen többek között jelen voltak: Ujczy András gazda, Horváth Sándor kertes, Pethő Vendel kőművesmester, Péter Dániel gazda, Németh István gazda és még sokan mások.

Műkedvelő előadás Molnarszecsődön.

A molnarszecsődi (Vas megye) református énekar műkedvelői április hó 5-én igen szép erkölcsi és anyagi sikerrel adták elő a «Tötleány» című népszínművet. Képűnk a szereplőket ábrázolja. *Felsősor* (balról-jobbra): Nagy Juliska (Panni), Kóós Benő (Miso), Buda Feri (Tötleány), Dóza Erzi (Ótis Mária), Nagy Kálmán (Brbolya), Varga Kálmán (Tötleány), Németh Karolin (Parasztleány). — *Középső sor*: Varga Julcsa (Parasztleány), Varga József (Lipták), Varga Dező (Sugó), Dóza Sándor (Csendbiztos), Ifjú Varga Kálmán (Kospál), Által Gyula (Csobor), Dobronics Kálmán (Deres). — *Alsó sor*: Buda Izabella (Julis), Varga Mihály (Bandi), Buda Gizella (Hanka), Molnár Lajos (rendező), Németh Gizella (Órse), László Lajos (Gyarmatyk), László Gizella (Száli), Varga Jancsi (Rigó).
(Beküldte Molnár Lajos Molnarszecsődről.)

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Kegelevich Gábor gróf emlékezete.

A földreform során házhelyekhez juttattak kérelmére a Faluszövetség április 11-én hatalmas szervező gyűlést tartott Szerencsen. A gyűlésen Bajthy Mihály dr. gazdasági főtanácsos hosszabb beszédben ismertette a Faluszövetség szociális programját és a tokajhegyaljai gazdaközönség és munkásság helyzetének javítására vonatkozó terveit. Ezután Szabó Benedek királyi főmérnök a Faluszövetség siklasképző akciójának technikai lebonyolítását ismertette, majd Darvas László községi főjegyző monddott a község nevében köszönetet a Faluszövetségnek, hogy a Hegyalja fölsegítését programjába vette. A gyűlésen Szerencs gazdái, iparosai és munkássága teljes számban megjelentek, a hatóságot Gosztanyi István főszolgabíró képviselte. A szervező munkában Tóth László, D. Kiss János, Keresztesi Ferenc, Kiss Károly, Bereck Károly és Léway Sándor vesznek tevékeny részt.

A Szövetség orvosoltalmi logja a határátlépés körül panaszokat.

Több határmenti község, így a megszállott Beregszászhoz közellevő községek lakói is, beadvánnyal fordultak a Faluszövetséghez, amelyet fölkerített, hogy járjon közbe a kormányánl panaszuk orvoslása érdekében. Azt panaszolják legfőképpen, hogy a határorség csak reggel 9 órakor engedi át a gazdákat a határon túlra, amikor már későn érkezik ahhoz, hogy a *beregszási piac*on értékesítsék terményeiket. Azt kéri, hogy a magyar kormányzat tegye lehetővé, hogy a határorség szolgálata, illetően az *átlépés engedélyezése legalább reggel hat órától kezdődjék* és ebben az irányban legyen lépést a kormány a szomszédos államokkal is. A Faluszövetség elegendő tesz a határmenti községek kívánásáinak.

Szervező gyűlés Mezősas községben.

Április hó 18-án, vasárnap Mezősas biharmegyei községben bontott szászolt a Faluszövetség. A gyűlést Szilárdy József főjegyző nyitotta meg, majd Balogh Gyula igazgató tartott magvas előadást a Szövetség céljáról és munkásságáról. Utána Rigler József titkár ismertette a megalakítandó fiókszövetség szervezetét. A jelenlevők közül többen felszólaltak a gyűlésen, így: Nyeste Gyula, Lovász József tanítók, Farkas Elek bíró, Agod Pál, Adam Lajos, Bagdi Gyula, Pataki Zsigmond, Balogh Károly, Kiss Antal és Szűcs Károly gazdák. A fiókszövetség megalakult.

Rendelet a borjavításra szolgáló borpárlat fölhasználásáról.

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a beföldi fogyasztásra szánt bor szeszartalmának emelése szolgáló adómentes borpárlat fölhasználása ügyében. A rendelet értelmében az ilyen borpárlat termelése és raktározása csakis *szeszfordák vállalkozói kaphatnak engedélyt*. Az engedély bármikor visszavonható. A kérvényeket az illetékes pénzügyigazgatóságánál kell benyújtani. Aki a beföldi fogyasztásra szánt borának szeszartalmát adómentes borpárlattal emelni kívánja, *köteles a földművelésügyi minisztériumtól előzetes engedélyt szerezni*. A tokajhegyaljai borvidéken termelt aszú, édes szomorodni borok, továbbá csemegeborkok előállításához hektoliterenként legfeljebb négy hektoliter-fok adómentes borpárlat használható föl. Egyéb borok alkoholtartalmának emelése céljából hektoliterenként legfeljebb három hektoliter-fok adómentes borpárlat használható föl. A borpárlat csakis szeszfordéktól szerezhető be. *A borpárlat huszonöt hektoliterfoknál esekélyebb mennyiségben nem kérihető, az összekeverés arányát szigorúan nem kell tartani*. A borpárlatnak a borral való összekeverését az illetékes szőlészeti és borászati felügyelő vagy egyéb megbízott, továbbá a pénzügyi biztosi kerület vezetője jelenlétében kell fogadtatítani. *A bor szeszartalmának emelése céljára beszerzett adómentes borpárlat más célra fordítani vagy másnak átengedni szigorúan tilos*.

Schandl Károly dr. államtitkár beszámolója Csongrádon.

Április hó 17-én, szombaton, Mayer János földmívelésügyi miniszter, Neubauer Ferenc igazságsügyi államtitkár, Bugyi Antal, F. Szabó Géza, Héjji Imre, Meskó Zoltán, Orffy Imre nemzetgyűlési képviselők, Grabovszky Miklós és Farkas Béla miniszteri tisztviselők, Dukai-Takács Géza, a Kisgazdapárt igazgatója, Tölgyes István, a Magyar Gazdaszövetség főtitkára, Koczig Károly és Vásárhelyi Béla, a Széchenyi Szövetség küldötteinek társaságában Csongrádra utazott, hogy résztvegyen Schandl Károly dr. földmívelésügyi államtitkár beszámolóján. A vasuti állomáson Tóth István polgármester üdvözölte a minisztert és államtitkárát majd a miniszter virágba borított fogatát — amelyet mintegy száz koci követett — a városba hajtatott. A miniszter fogatát előtt díszbandérium haladt, melynek sorában helyet foglalt három német gazdaifjú, akik a német-magyar gazdaifjú cseremozgalom folytán kerültek Csongrádra. A városház előtt Greskovic Pál városi tanácsnok a Kisgazdapárt, Gyovai János ipartestületi elnök a város lakossága és Hegedűs Mihály a tanyai gazdák nevében mondtak üdvözlő beszédet. A fogadtatás utolsó mozzanata a városház tanácstermében folyt le, ahol Szedlacek István apátplebános, a város összes intézményei és egyesületei nevében magasszónyalású beszédben üdvözölte a földmívelésügyi minisztert. Mayer János miniszter meghatottan válaszolt az üdvözlésre és ismertette szociális érzéssel, nemzeti szellemmel telített, az egész gazdasági élettel fölélló programját. Ezután a polgári körben ünnepi vacsora volt, amelyen lelkesen ünnepelték a földmívelésügyi minisztert és államtitkárát, akik felköszöntőikben arra az emberfeletti munkára és küzdelemre mutattak rá, amelyet Bethlen István gróf miniszterelnök a nemzetért folytat. Szavaiakra percekig tartó ünnepelésben részesítették a miniszterelnököt, akit táviratban üdvözöltek. Másnap, vasárnap délelőtt, szentmise után a városháza udvarán közel ötezer főnyi tömeg gyűlt össze, hogy meghallgassa Schandl Károly beszámolóját. Busa Imre megnyitó szavai után szűnni nem akaró éljenzések között lépett az emelvényre Schandl Károly. Az államtitkár hatalmas beszédben mutatott rá arra, hogy újjáépítő munkát nagyobb akadályok, több rosszakarat és kevesebb erőforrás még sohasem kísérték, mint azt, melyet Magyarországon az utolsó években végeztek.

— Szeretettel foglalkoztam — mondotta többek közt — apró emberek bajával, mert azt gondoltam, hogy a nagy politika mellett kisemberek bajait is orvosolni kell, sebek szaggatása helyett sebeket gyógyítani, hajdópolitika helyett könnyeket letrölni és zajlaton munkával példát adni. A kritika, a gáncs, a pillanatnyi népszerűség helyett a felelősséget és a munkát vállaltam.

Ezután visszapillantást vetve az utolsó három-négy év történetére, megállapította, hogy Magyarország egész Középeurópában legtöbb tanujelét adja az állami megerősödésnek és életképességnek, míg a szomszéd államokban mindenütt megindult a bomlás. Magyarország nagy erőforrása a mezőgazdaság, amely a legutóbbi három év alatt olyan fellendülést mutat, amintőt a háború előtt tizenöt év alatt ért el. Jogunk van tehát hinni, hogy mi előbb esünk át a válságon, mint más országok. A hitelválság kérdésére áttérve, hangsúlyozza, hogy a kormány a múlt évben nyolcszázhatvan milliórd koronát adott a mezőgazdasági hitel céljaira, amely egyúttal alkalmas a hitelzorsora letörésére. A földmívelésügyi kormány új kölcsönkötlet indult meg a közeli hetekben. A kormány egytől-öt esztendőig szóló lejáratra kölcsönöket juttat a gazdáknak nyolc és felszázalékos évi kamat mellett. A hitelválság elleni lépések azonban attól függ, hogy júniusig letárgyalja-e a nemzetgyűlés a költségvetést. A nemzetgyűlés munkájától függ az is, hogy idejében megkezdődjenek a nyolcszáz milliórd értékű újabb beruházási munkák, amelyek ezer és ezer embernek adnak kenyeret. Sajnos, erre nincs sok kilátás. A frankhamisítás botránya foglalkoztatja a parlament egy részét hónapok óta. Az ország népe azonban nem hajlandó Bethlen István felcsérlni sem Vázsonyi Vilmosmal, sem fegyvertársával. Elég volt a szenvedésekből, a rombolás szelleméből a törhetetlen nemzeti fejelemet és az alkotó keresztény politikát kell állítani, amely sebeket nem ejt, de javakat terem és országot épít.

Az államtitkár beszédét sűrűn szakította félbe a helyeslés és beszéde befejeztével hosszas ünnepelésben részesítették.

Ezután Mayer János földmívelésügyi miniszter emelkedett szólásra és a lelkes ünnepelés után rövid beszédben foglalkozott a földmívelésügyi kormány munkájával, célkitűzéseivel és ismertette azokat az intézkedéseket, amelyeket a kormány a mezőgazdasági kultúra és a gazdasági élet emelése érdekében tett. A vizitársulatoknak nyújtott nagyaránú kölcsönök nemcsak a vadvízzel elöntött területeknek kultúrterületté való átalakítását eredményezik, hanem a földmunkásság foglalkoztatását is. Ebben az évben több mint harmincezer földmunkásnak biztosít a kormány kenyeret. A munkásvédelem terén messzemenő intézkedést

Vilmos volt német császár és felesége Doorn holland város utcáin, sétaközben.

tett a kormány, mert meggyőződése, hogy a mezőgazdasági munkásoknak nemcsak nemzeti, de gazdasági szempontból is értékes tényező. Végül azt hangoztatta, hogy az ország érdekeit csak akkor lehet előre vinni, ha az ütköző érdekeket kiegyenlítjük. Szélsőséggel úgy, hogy az akadályokat elsöpörjük és megsemmisítjük, cél érni sohasem lehet, az akadályokat mindig át kell hidalni, mert biztos révbe csak így juthatunk. A földmivvelésügyi miniszter beszédét zajos, lelkes eljenzés követte. Utána Meskó Zoltán beszélt, majd a gyűlés Hajdu Pál zárvászaival ért véget. A beszámoló közben érkezett meg a szentesiek ötventagú küldöttsége, Pataki Imre, Bálint József és Bálint János vezetése alatt. A beszámolót lelkes hangulatú közebed követte. A miniszter és államtitkára a beszámoló után Szarvasra utaztak. Utközben fogadták Szentes, Kunszentmárton és Köcsög üdvözlő küldöttségeit, Békésszentandrásan pedig megtekintették a szőnyegygyárat. Szarvason a képviselőtestület élén a község helyettes főjegyzője üdvözölte a földmivvelésügyi minisztert, aki ezután autóján kiment az épülőfélben levő gazdasági szakiskola megtekintésére. Este a kisgazdapártkör helyiségében kétszáztertekes vacsorát rendeztek, amelyen azonban a miniszter nagy kimerültsége miatt nem vehetett részt. A vacsorán Borgulya Pál, a kerület nemzetgyűlési képviselője üdvözölte a vendégeket.

A Szőlősgazdák Egyesületének közgyűlése.

Április hó 12-én a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete rendes évi közgyűlést tartott, amelyen az ország minden részéből összerereglettek a szőlősgazdák. Kosinszky Viktor elnöki megnyitójában rámutatott a szőlősgazdák sérelmeire, amelyek közül különösen a borfogyasztási adó fenntartását ítélte el és hangsúlyozta, hogy amíg a fogyasztási adót a kormány el nem törli, a helyi adó jogvasztást említeni nem lehet. A hitelkérés megoldása nagyon lassú mederben halad előre, holott enélkül a szőlősgazdák válságos helyzetét megoldani nem lehet. A borközszerkezetek felállítását helyet az egyesület inkább a szövetségi megoldást óhajtja. Ezután a földmivvelésügyi minisztérium képviselőjében megjelent Egy Szilárd dr. biztosította a szőlősgazdák a földmivvelésügyi kormány legmesszebbmenő támogatásáról. Az egyesület igazgató-választmányának jelentése után a közgyűlés Drucker Jenő dr.-t, Matia Árpád dr.-t és Széchenyi Domonkos gróftól választotta egyhangúlag alelnökké. Ezután Teleki Andor külföldi tanulmányai alapján a magyar bor külföldi értékesítésének lehetőségeiről tartott előadást, majd hosszas vita indult meg, amelyben a felszólalók hangsúlyozták a szőlősgazdák kivágásának

A lefeggett «Kutyakaparó»-csárda.

Az Alföldön, Köcsér község határában volt egy régi, betyárvilágot látott utott-kopott csárda. Erről a csárdáról írta 1847-ben, arra jartában, Petőfi Sándor hangulatos, remekszép költeményét «Kutyakaparó» címmel. A csárda ez év március 15-ikének éjjelén leégett. A ház falán látható a Petőfi-Társaság által elhelyezett emléktábla.

(Beküldte ifjú Fényud Gyula tanító Köcsérről.)

katasztrófális jelentőségét, amely szükségképpen bekövetkezik, ha kivánságaik teljesítést nem nyernek. Báthory Oszkár, a pénzügyminisztérium képviselőjében megígerte a szőlősgazdák érdekeinek támogatását, rámutatott azonban a borfogyasztási adó eltörlésének nehézségeire, kiemelve, hogy csupán a fővárosnál évi huszonhárom millió forintos jövedelemcsökkenést jelentene az. Kosinszky Viktor elnök hangsúlyozta, hogy a borfogyasztási adó el nem törésének ilyen indokolásait az egyesület nem veheti tudomásul és az immár egy esztendő óta vívott harcot folytatni fogja, mert épen ez az adó jelenti a szőlősgazdáknak nézve a lét vagy nemlét kérdését.

Babtermelők figyelmébe.

A földmivvelésügyi minisztérium felhívást intézett a babtermelőkhez, amelyben kifejti, hogy országos és egyéni érdek a jobbminőségű bab termelése. A rossz bab csak nagyon alacsony áron adható el külföldön, míg egyenletes, válogatott, jó babért magasabb árakat lehet kapni. A bab minőségét a következőképpen kell javítani: a vetőmagokat elvetés előtt gondosan válogatni kell. Ki kell szedni a beteg magvakat, a tarka, másszínű babot ugyancsak ki kell válogatni, mert a fehér babban például nem szabad színes bahnak lennie. Egyenletes nagyságú magokat kell vetni, vagy kizárólag kistajtát, vagy kizárólag nagy magvú fajtát. A cséplés után a termelt babból asztalokon ki kell válogatni a föld- és kavicsdarabokat, a szemetet és másszínű babot, hogy a bab tisztán és egyenletes minőségben kerüljön forgalomba. Arra kell törekedni, hogy a bab aratás után mielőbb válogatva kerüljön a piacra, mert később az olcsó romlón babbal kell versenyezni és a magyar bab már csak sokkal olcsóbban értékesíthető. A bahnak ilyen kezelése azért szükséges, mert a külföld olyan babot akar vásárolni, melyet válogatás nélkül lehet főzni. A tarka bab nehezen értékesíthető, tehát azt termelni nem érdemes. A magyarországi nemestésnek már régóta kipróbált és mindenütt kitűnően bevált babvetőmagva van, amely egyenletes, tiszta fehér és mindenekelőtt bőtermő. Az ország éghajlati és csapadékvizonyai szerint sikvidekben inkább az aprószemű, dombos, csapadékos vidéken inkább nagyobb, hosszúságú fehérabb termelése ajánlatos.

Meghosszabbíthatók a tavaszi vetőmagkölcsönök.

A Magyar Nemzeti Bank az Országos Központi Hitelzővetkeznek lehetőséget nyújtott arra, hogy a gazdák tavaszi vetőmagkölcsönöiket meghosszabbíthassák. Azoknak a gazdáknak, akiknek részére a múlt év őszén tizenhárom százalékos kamatozású vetőmagkölcsönöket folyósítottak, folyó évi március hó végéig lejáratnál bíró gazdaváltók alapján, de a kölcsönököt anyagi megrázkódításuk nélkül lejáratkor egészben vagy részben visszafizetni nem tudják, új hiteket folyósított az illetékes hitelintézet, ha 1926. évi szeptember hó 30-án túl nem terjedő időre szóló gazdaváltókat benyújtják. A kölcsönvevők említett kategóriájába tartozó gazdák hitel csak akkor, olyan időig és mértékben kaphatnak, ameddig és amilyen mértékben a kölcsönkérők viszonyai azt indokolták teszik. A kölcsönkérelmeket tehát egyelőre fogják elbírálni.

Nyaktörő vállalkozás.

Egy Torge nevű német artista egy sokemeletes ház tetején biciklizik.

A tarcali fatenyésztési és szőlőművelési tanfolyamot befejezték.

A zempléni tanítók részére a vallás- és közoktatásügyi minisztérium támogatásával *Tarcalon*, a vincellér iskolánál, fatenyésztési és szőlőművelési tanfolyamot rendeztek. Ennek első ciklusát a múlt nyáron, a második befejező részét e hetekben tartották meg *Kolumbán* Lajos királyi tanfelügyelő vezetése alatt, aki a vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából a közgazdaság legkiválóbb szakértőit kérte fel előadókul. A nyolc napig tartó, főleg gyakorlati irányú tanfolyam lelke *Szchenyi-Wolkenstein* Ernőné volt, aki a törpe gyümölcsfa tenyésztésének egyik leg-
alaposabb ismerője. Az előadók között volt *Hegedűs* Sándor orszá-
goshírű szőlőfajismerő, *Waldboth* Frigyes báró gazdaegyesületi elnök, a német kertészet művelője, *Máriássy* Mihály dr. császári és királyi kamarás, a fanevelés specialistája, *Kniszl* Emil állami tanító, ismert pomológus, *Horgos* István kertészeti felügyelő. A tanfolyam bezárására Sátoraljaiújhelyről leutazott *Klebensberg* Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselője *Szél* József Zemplén vármegye főispánja, *Szél* Józsefné, *Bernáth* Aladár Zemplén vármegye alispánja; megjelentek még *Szirmai* gróf föld-
birtokos, *Réthy* kormányfőtanácsos, *Isépy* Zoltán főszozolgabíró, *Hubay* Kálmán főjegyzővel az élén Tarcal község vezetői és a harmincnyelő tanfolyamhallgatók valamint az előadókön kívül a környék tanítósa. *Nevelés* Gyula dr. osztálytanácsos az iskolán kívüli népművelésről tartott előadást. Ezután *Szél* József főispán a tanítóknak figyelmébe ajánlotta, hogy a két tanfolyamot szerzett ismereteket igyekezzenek bevinni a nép közé. Végül *Bernáth* Aladár kérte a tanítók támogatását a községi faiskolákról szóló szabályrendelet végrehajtásához.

Székházavátás Halason.

Április hó 11-én lélekemelő ünnepség folyt le *Halason*, ahol a gazdasági egyesületé átszervezett gazdákör tartotta új székházának fölavatását. A székházi avatóbeszédet *Geszteley* Nagy László dr. mondotta, a kormány üdvözlését pedig *Prónay* György báró államtitkár, a kerület nemzetgyűlési képviselője tolmácsolta, majd *Thuróczy* Dezsdő dr. polgármester méltatta a gazdaságtársadalom munkáját. *Staub* Elemér nyugalmazott államtitkár, az Országos Mezőgazdasági Kamara nevében üdvözölte az ünnepelő közönséget, ösztentartásra hívta föl a gazdák figyelmét, végül *Telekí* József gróf a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület üdvözletét tolmácsolta nagyhatású beszédben.

A juhok központi törzskönyvelése.

A *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara* megszervezte a juh-tenyésztés központi törzskönyvelését. Ezt az intézményt a Kamara az ország legjeleesebb szakértőinek meghallgatásával oly formában alakította meg, hogy a juh-tenyésztésben a tenyészirányok helyesen kialakuljanak és a tenyészszínonvaló folytonosan emelkedjék. A törzskönyv alapján ezentúl évente, összel *tenyészvadászt rendez a Kamara Debrecenben*. Az elsőt szeptemberben tartják meg.

Az oláhok kiosztják Bethlen miniszterelnök erdélyi birtokait. Az oláhok *Bethlen* István gróf miniszterelnök nagy kiterjedésű erdélyi földbirtokait, néhány hold kivételével, az agrártörvény értelmében kisajátították. A kisajátítás már régebben megtörtént, de egyik-másik helyen a földek szétosztására még nem került sor. Így többek között a *vajdakamarás* bírtok felosztása is halasztást szenvedett. A napokban a bukaresti legfelsőbb agrártanács intézkedésére hozzá-
kezdtek a vajdakamarási földbirtok szétosztásához. A vajdakamarási birtoknak történelmi bevezetessége, hogy ez a kolozsmegeyi dominium volt a Bethlenek egyik legrégibb családi tartózkodási helye. *A kastély és a kisajátítás után megmaradt tíz hold továbbra is a Bethlen-család tulajdona lesz, a többi ezernégy száz hold földet azonban szétosztják.*

Megnyílt a budapesti Áruminta Vásár. Április hó 17-én, szombaton délelőtt nyílt meg a tavaszi vásár a budapesti Iparcsarnokban. A vásárt *Horthy* Miklós kormányzó nyitotta meg, beszédében különös örömmel adta kifejezését afelett, hogy a vásár iránt a külföld számtalozó gazdasági körében is jelentős érdeklődés nyilvánult meg. A kormányzó a budapesti kereskedelmi kamara elnökségének kalauzusa mellett, a diplomáciáit és a meghívottak kíséretében tekintette meg a vásárt és a látottak felett teljes megelégedésének adott kifejezését.

Külföntetett községi bíró. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére időszerű *Nagy* Ferencnek, *Magyarándor* község volt bírájának, harmincévi közszolgálatá alatt szerzett érdemei elismeréséül az *V. osztályú magyar érdemkereszt adományozta.*

Sóhaj.

Bárcsak te nap volnál
S én volnék az árnyék,
Amerre ragyognád,
Mindig arra járnék;
Meházódnék csöndben,
Senki meg nem látna,
Bárcsak teljesítne
Lelkem legszebb álma.

Gelenzei Miklós (Debrecen).

Vasadi Balogh György képviselő beszámolója. Vasárnap, április hó 11-én Etyeken, a népes németajkú községben tartotta beszámolóját *Vasadi Balogh* György dr. nemzetgyűlési képviselő, lapunk társszerkesztője. A nagy számban egybegyűlt gazdák előtt, az időszerű politikai és gazdasági kérdések ismertetése után, különösen arra hívta fel a közönséget, hogy ne hallgasson az ámitókra, a nagy ígérőkre, hanem fogjon össze a komoly feladatokat végző Kiszgazdapárt támogatásában, mert csak egyesületi erővel érhetjük el a gazdasági élet meggyógyítását. A beszámoló igen nagy tetszéssel hallgatták a választók s bizalmukat fejezték ki *Vasadi Balogh* György dr. iránt.

Műkedvelő előadás Ujirázon. Kötönfőn sikerült műkedvelő előadásban gyönyörködött *Ujiráz* (Biharmegye) közönsége április hó 3., 4. és 5-én. Színe került, az «Erdő», az «O jón» s egy cigány jelenet. A darabok betanítását *Hollós* Ilona tanítónő fáradságot nem ismerő buzgalommal végezte. A rendezés körül *Kör* Antal és *Balog* János tevékenykedtek. A szereplők közül különösen meglepően jó alakítást nyújtottak: *Kör* Antal, *Balog* János, *Laurinyecz* Pál és *István*, *Kör* Lajos, *Hudobás* István, *Juhász* Péter, *Szekerész* Pál és *Tóth* István. A leányok közül: *Csokási* Rózsika, *Tóth* Ilona, *Szidiy* Margit, *Priskin* Ilona és *Gajda* Margit álltak meg a helyüket kötönfőn. A gyermekek közül pedig *Lendvai* Lajos, *Surinás* Ferkó és *Kis* Antalnak mulatott a közönség. A pompás előadás tiszta jóvedelmét a helybeli Levente-egyesület javára fordították. (Beküldte *Surinás* István *Ujirázról*.)

Ujjáépül az árvízsujtotta Vészto. Az árvízkatasztrófa által rombadöntött *Vészto* községben teljes erővel megindultak az építkezések. Okulva a keserű tapasztalatok, minden ház terméskő-alapra épül, magas töltésen, úgy hogy a mostanihoz hasonló árvízveszedelem sem árthat az új épületeknek. Minden helyen összerakva sorakoznak a régi ház még felhasználható részei és a többi összehordott anyag. Mindenütt lázas munka folyik, úgy hogy az árvízveszedelem által tönkretett szép alföldi község a magyar társadalom áldozatkészsége folytán rövidesen újjáépül.

Megjelentek az új magyar bélyegek. A pengőszámításra való áttérés első látható fcséki, az új magyar postabélyegeket máris megjelentek 4, 8, 16, 20, 32 és 40 filléres értékben. A sötét ibolyaszínű 4 filléres és a vörösesibolyva 8 filléres a koronázási jelvényeket szemlélteti, a sötétlila 16 filléres és a piros 20 filléres a Halászbástyát, a sötét ibolyaszínű 32 filléres és a sötétkék 40 filléres a királyi várpalotát ábrázolja. Az «Isten kardjával» díszített 50 és 80 filléresek, valamint a Magyarország Nagyszonyának képvélellátott 1, 2 és 5 pengő bélyegek csak később fognak megjelenni. Az új bélyegek még nincsenek általános forgalomban, csak kívánatra kaphatók.

Merénylétter a spanyol király ellen. A barcelonai rendőrség összeesküvést fedezett föl, amelynek a tagjai merénylét terveztek a spanyol király ellen és királyné, akik májusban *Barcelonába* utaztak volna. Több összeesküvő letartóztatott. Az összeesküvők egy része nemzetközi anarchista.

Agoraszto alispán ünnepsége. Diszes keretek között ünnepelte Pest vármegye közgyűlése *Agoraszto* Tivadar alispánt abból az alkalomból, hogy közhivatali pályájának harminctödik évét betöltötte. *Agoraszto* Tivadar kiűdöttség kísérte a közgyűlési terembe, ahol *Preszly* Elemér főispán üdvözölte meleg, közvetlen szavakkal. Utáha *Weichert* Viktor piébanos, *Fazekas* Ágoston nyugalmazott alispán, *Madarász* Adorján főszozolgabíró és *Semsey* Aladár Ujpest polgármestere intéztek beszédet a jubilánshoz, aki meghatott szavakkal mondott köszönetet az ünnepeltnek.

Proletársors Oroszországban. A pétervári vörös őrség megdöbbentő embertelenséggel bánt a munkanélküliekkel, akik munkát és kenyeret kértek a városi szovjetől. Amikor a munkanélküliek tömege megjelent a szovjet előtt, szembe találta magát a vörös őrség erős csapatával, amely a parancsnok utasítására **sörtüzet adott a munkanélküliekre.** A sörtüz következtében négy tüntető meghalt és sokan megsebesültek.

Egy tanítóválasztás következményei. Az újudvari községi iskolánál tanítói állás üresedett meg. Az állást szabályszerűen nem tudták betölteni, ezért helyettesül ideiglenesen Nyerky János B-listás tanítót alkalmazták. Később kihírdették a pályázatot és Nyerky János is beadta pályázatát. A község és az iskolások Nyerky mellett volt. A nagykanizsai főszolgabíró, mint választási elnök, formai okokból, Nyerkyt a választásból kizárta. Erre az iskolások minden tagja megtagadta a szavazást és így a gelsei plébános egyetlen szavazatával, **Mátész Ferencet választották meg.** Újudvar község lakossága emiatt annyira elkeseredett, hogy küldöttségileg kijelentette, hogy más választás tér át. Az ügy a miniszter elé került döntés végett.

Egy község, amelynek százöt év alatt két plébános volt. A franciáországi Seules-et-Seuchy faluban meghalt nyolcvanhat éves korában a falu plébános, aki 1871 óta gondozta híveinek lelkiüdvét. Elődje 1821—1871-ig viselte a plébánosi tisztelet. Ennek a falunak tehát százöt év alatt összesen két plébánosa volt. A község egyébként mély vallásosságáról ismeretes. Bár a falu lakossága soha sem haladta felül a kétszázharmincat, huszonöt év alatt mégis harmincöt szerzetes került ki a hívők sorából.

Romániának új rablóvezére van. Dimbovitza és Praha oláh megyékben újabb rablóbanda ütötte föl fejét, amely vakmerőségben és elszántságban fölülmúlja a kiltrott Munteanu és Tomescu bandáját is. Az új banda vezére **Jon Radu Anghel** volt színaját **rendőrbiztos.** Radu Anghel még rendőrkorában mindig nagy elismeréssel és csodálattal nyilatkozott az akkor «munkában lévő» Munteanuról és Tomescuról. Most azután maga köré gyűjtötte a két agyonlőtt bandája egykori társait és ezek társaságában **hajlúra végre vakmerő rablásait.** Legutóbb Comarnic közelében Talea falut válósággal ostrom alá vették, körülfogták, állandó sőtűekkel rémséletbe ejtették a lakosságot és **tíz házat tökéletesen kifosztottak.**

A Kuria nyolcvévi fegyháza emelte Márfyy büntetését. A Kuria is letárgyalta a bombamerényletkel vádolt Márfyy Józsefet és társai bűnügyét. Közülük a törvényszék — mint ismeretes — Márfyy Józsefet az erzsébetvárosi bombamerénylet miatt mint felbujtót, továbbá Miklós Andor és Rassai Károly ellen elkövetett gyilkosság kísérlete, a francia követtség ellen elkövetett bombamerénylet, továbbá a rendőrség főkapitánya és a nemzetgyűlés elnöke elleni életveszélyes fenyegetés, a Koháry-utcai bombamerénylet és az újpesti zsidó templom ellen elkövetett bombamerényletért **halálra ítélte.** A királyi tábla Márfyyt csak a francia követtség elleni bombamerényletben mondotta ki tettesnek, az életveszélyes fenyegetések ügyében csak kihágásokat állapított meg és Márfyy Józsefet **hatévi fegyháza** ítélte. A többi vádlottat felmentette. A királyi Kuria Márfyy és társai bűnügyében a tábla ítéletét csak annyiban változtatta meg, hogy Márfyy Józsefet még Rassai és Miklós terhére elkövetett bombamerényletben is bűnösnek mondotta ki és ezért a tábla által kiszabott hatévi fegyházbüntetést **nyolcvévi fegyháza** emelte fel.

Rémületbe ejtett egy várost az elszabadult oroszlán. Alexandriában a cirkszból kiszabadult egy nőstény oroszlán s a város piacára ment, ahol roppant nagy pánikot keltett. A vadállat nem bántott senkit. Amikor a cirksz szemlélte megjelent, az oroszlán a külvárosba rohant, ahol egy árokban zuhant. Ott aztán elfogták.

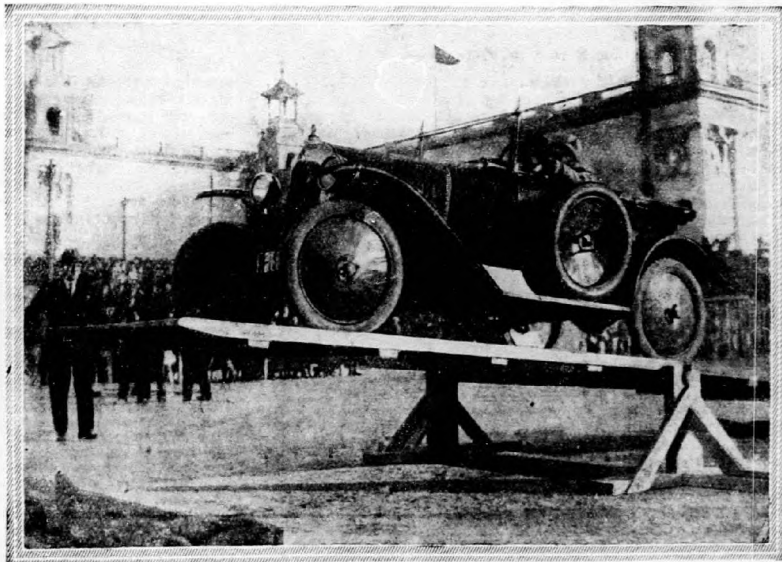
Újbl megszorították a magyarok kivándorlását Amerikába. Megint megszorították az amerikai kivándorlást kvótát. Egy évben csak **háromszázhetvenhárom magyar ember mehet Amerikába.** Ezen túl a szülők kíséretében menő gyermekek is egy-egy személynek számítanak.

Elindult a századik gyermekvonat. A napokban indult el a századik gyermekvonat Hollandia és Belgium felé. Hétszáz boldog magyar gyermek utazott ki a vendéglátó országokba. A vonat indulását meleg ünnepség előzte meg, amelyen részt vettek a kormányzó és felesége és a Budapesten tartózkodó királyi hercegnők is. A kormányzó **Albrecht** királyi herceg köszöntötte, majd **Vass József** népjóléti miniszter mutatót rá az Országos Gyermekvédő Liga nagyjelentőségű gyermeknyaralattási mozgalmanak nagy sikerére. A miniszter után **Csiszárk János, Raffay Sándor és Ravasz László** püspökök mondtak köszönetet a vendéglátó államoknak és megszívni népeiknek.

Egyszerre négy gyermeke született. A Hegyeshalom melletti Mosonyszolnok községben **Brunner József** földműves felesége a napokban egyszerre négy gyermeknek adott életet. Mind a négy újszülött leány s négy közül egy holtan született, a másik három pedig rövid időn belül szintén meghalt. Az anya egészséges.

Botrány egy kopláló művész körül. Lipcsében csunya felüléssel és nagy botrányval végződött egy **Harry Nelson** nevű angol fiatalember koplalási mutatványja. Nelson, aki nemrégiben ötven napra javította a koplalás eddigi, negyvennapos világrekordját, március elején kezdte meg legutolsó produkcióját, amelyen most oly csufosan rajtavestzett. A lipcsei rendőrség nagyon gyanakvó s ez vált végzetessé Nelsonra. A rendőrség ugyanis több detektívvél figyeltette meg a kopláló bajnokot s a harminchárom napos megfigyelés után kiderült, hogy a koplalás világájának — csal. Kiderült, hogy Nelson barátjai az első naptól kezdve tápláltak az üvegszekrényben «koplaló» fiatalembert, minden éjszaka erős, sűrű tyúklevest juttatván be hozzá a szellőztető csöveken keresztül. Ami ezután történt, kellemetlenebb volt az éhségnél is. **Nelson tetartóztalták s szélhámosság miatt eljárását indították ellene.**

Furfangos szökés a fogházból. A Margit-körúti katonai fogházból furfangos módon megszökött **Böde István** fegyenc. A fogházból régi bútorokat szállítottak el Budaörsre. Böde ezt az alkalmat használta föl arra, hogy megszökjék. Az egyik társzekerre rakott lábába bebújt és tetéjét magára zárta. A társzekeret el is indultak Budaörs felé. A szökevény Budaörs környékén kinyitotta a láda tetéjét, észrevetlenül kimászott és leugrott a kocsiról. Azóta nyomtalanul eltűnt.

Mire képes egy ügyes soffőr.

Falusi gyermekek pompás szórakozása egy szál deszkán hintázni úgy, hogy egy-egy gyermek a deszka két végén foglal helyet. Ezen alapszik a fenti mutatvány is, melynek sima megcsinálása különös ügyességet követel az autó vezetőjétől.

Zivatáros időben veszedelmes a rádió! A nyári időszakka egyúttal beköszönötte a helyi zivatárok és mindazoknak, akiknek rádiókészülékük van, kellő óvintézkedéseket kell alkalmazniuk a villámcsapások elhárítása céljából. Az antenna ugyanis rendszeresen szabadban kifeszített fémhuzal, mely valóságos villámhárító módjára működik. Fontos tehát, hogy egy esetleges villám, mely az antennát éri, veszélyt nem okozó utat találjon magának a földre. E célból a következő szabályok szigorú betartása szükséges: 1. Ha villámütések vannak a közelben, melyeknek dörgését halljuk, a készüléket használni semmiesetre sem szabad. Ilyenkor az antenna földelve legyen, ami azt jelenti, hogy az antennából a készülékbe vezető drótot össze kell kötni a földre (vízvezetékhez) vezető dróttal (földvezetékkel) és legjobb, ha a készüléket ebből a vezető körből ilyenkor teljesen kikapcsoljuk. 2. Fontos, hogy az antennavezeték és földvezeték ne legyen túlvékony, hanem legalább is 2 négyzetmilliméter keresztmetszetű rézdrótból készüljön. 3. Szép időben is célszerű az antennát földelni, ha a készüléket nem használjuk, mert tavóllétfünkben is hirtelen beköszönhet a zivatar. Ezeknek az óvintézkedéseknek emulásátva nemcsak a készüléket, hanem az embert, lakást és házat is veszélyezteti. Ezért a villámokozta károkért a rádiókészülék tulajdonosát vonják felelősségre. Az antenna földelésére külön alkalmas átkapcsolókat árúsítanak, melyek a kapcsolókés egyik helyzetében a földelt készülékkel, másik helyzetében magával a földdel (földvezetékkel) kötik össze az antennát, úgy hogy a készülék kikapcsolása és az antenna földelése egyetlen mozdulattal végrehajtható.

A vasvári műkedvelők nagy sikere. A vasvári katolikus legénygyűlést műkedvelő gárdája a napokban harmadikban játszotta el *Calderon* „*A szentmisiükai*” című vallásos játékát, amelyet már Sopronban, Zalaezeresen és Nagykanizsán is nagy sikerrel adott elő a kitanú műkedvelő együttes. A sorozatos sikereken főbbüzdulva, a műkedvelők elhatározták, hogy a gyönyörű darabot Budapesten is eljátszák.

Egy rendőr lelötte két támadóját. Az elmúlt héten egyik este Pestszentlőrincen, *Ujvári* III. István rendőr lelötte *Jelenszky* Gyula ötvenéves kocsiát és *János* nevű fiát, a huszonégyéves ácssegédet. A mentők mindkettőjüket kórházba szállították, de útközben az ácssegéd meghalt. *Ujvári* rendőr előlították a főkapitányságra. *Ujvári* rendőr kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy mivel szabadnapja volt, feleségével és gyermekeivel meglátogatta a pestszentlőrinci temetőben pihenő hozzátartozóinak sírját. Késő este tértek vissza, mikor útközben egyszerre csak eléjük toppant *Jelenszky* meg a fia és durván megtámadták őt azért, mert előtte való nap *Jelenszky* tizenkét éves fiától elvette egy zsák szenet, melyben lopott homlit gyantaként. Erélyesen visszautasította a támadást és elővette revolverét, de löni nem akart. A nagy izgalomban azonban kétszer is elsült a fegyver. A rendőrt letartóztatták és megindították ellene az eljárást.

Nyári füst r.-t. szolnokai. A *Vármejei Mezőgazdasági és Iparfejlesztő r.-t.* szolnokai telepén, az elmúlt hét egyik éjszakáján, tűz keletkezett, amely gyorsan tovább terjedt és lángba borította a kétemeletes aszalóépületet, ecetgyárat és kenyérgyárat. A gépház mennyezete beszakadt és az ottlevő értékes gépeket tönkretette. A tüzet a kivonult tűzoltóság és katonaság a lakosság segítségével, csak reggelre tudta eloltani. A mentés során három tűzoltó olyan súlyosan megsebesült, hogy azonnal kórházba kellett őket szállítani. A kár mintegy hatmilliórd korona, amely azonban teljes egészében megtérül.

Hogyan lehet csomagot küldeni Törökországba? A török postaigazgatóság figyelmezteti az érdekelteket, hogy a Törökországba szülő valamennyi küldeményeket, főképp azonban ajánlott, csomag- és értéküldeményeket török vagy francia nyelven dmezik. Más nyelv használatára a küldemények késedelmes kézbesítését, sőt azok visszaküldését eredményezheti.

Elismerés az Ecclesiának. Ecclesia Harangöntőde r.-t. tekintetes igazgatóságának, Budapest. A magyarországi (Tolna) megye) r. k. hitközségnek az Ecclesia harangöntődje 1925 december 8-án három harangot szállított: $G^1 - 560$ kg, $D^2 - 165$ kg, $G^3 - 70$ kg súlyban. A magyarországi hitközség köteletségének tartja, hogy a szállított harangokért, melyek minden tekintetben kifogástalanok és a legkényesebb igényeket is kielégítik, ezúton is köszönetet mondjon. A harangok külső formája szép, csiszolása, kidolgozása elsőrendű, felírása, betűi: izléses, tiszták; hangjuk, harmóniája tökéletes, akár egyenként, akár együttesen használva zenei élvezetet szerez: különösen, ha együttesen huzatnak, úgy hangzanak, mint távolban játszó fúvózenekarnak gyönyörű muzsikája. Az Ecclesia Harangöntő r.-t. csak dicserélt érdemel a szállított harangokért. A hitközségi gyűlés megbízásából: *Gratz Gyula* s. k. plébános, elnök, *Straub János* s. k. igazgató-tanító, jegyző. Magyarországi plébánia pecsétje. Pécsi egyházmegye.

KÖZÉRDEKŰ TUDNIVALÓK

Amundsen újból útra indult az északi sarkra.

Még alig néhány hónapja, hogy Amundsen a kiváló sarkutazó ezer veszély között visszatért szerencsétlenül végződött kutató utazásáról, amely út alkalmával repülőgépen akarta elérni az északi sarkot, már ismét egy újabb vakmerő útra készül ez a fardhatatlan tudós, hogy felkutassa az emberemjártára területet. Tekintve, hogy a sarkvidék nem alkalmas a repülőgép leszállására, az újabb kutatóutat léghajóval akarja megtenni. Erre a célra egy olasz léghajót vásároltak meg, mely óránként 111 kilométert tesz meg a amelyet három, egyenként 250 lóerős motor hajt. A léghajón a kezelő személyzetet együtt mintegy 20—22 ember foglal helyet. A léghajó teherbírása 9.4 tonna s körülbelül 6000 kg benzint és 1000 kg élelmiszert visznek magukkal az útra. A Spitzbergiák szigetére egy szint építettek és itt várja be a léghajó az elindulásra legkedvezőbb időjárás beköszönését. A léghajó Olaszországból már útnak indult, jelenleg Pétvártól van.

Ójajta útburkolat.

Amerikában legújabbban azzal kísérleteznek, hogy a nagyforgalmú utakat tartósabb anyaggal burkolják. A kísérlet során legjobban a kaucukburkolat vált be, amely egyrészt igen tartós, másrészt teljesen zajtalan. Habár az anyag drága, készítése mégis gazdaságos, mert összehasonlíthatatlanul több ideig tart. Londonban például *Saint-Paeres* állomás előterét még 1870-ben burkolták be kaucukkal és még ma is annyira jó állapotban van, hogy alig kopott négy millimétert. Így módon tehát búsában behozta a faburkolat és a kaucukok ára között fennálló árkülöbséget.

A világ legnagyobb erszényes állatja.

A föld korszakának mérhetetlen idejéhez viszonyítva, aránylag nem is olyan régen pusztult ki a föld leghatalmasabb erszényes állata, a ma élő kenguru fés. Csontmaradványait Dél-Ausztráliában a sötétvák vidékén találták meg s a mint ezek a csontok mutatják, négy méter hosszú és két méter magas volt, tehát körülbelül egy hatalmas orszárv nagyságának felelt meg. A kutatók csak az igazolják, hogy ez az óriási kenguru faj az ausztráliai ősember kortársa volt, épen úgy, mint az európai ősembernek a már ugyancsak régen kipusztult még hatalmasabb mammut. Mivel az említett sötétvák környékén a sós üledékekben a só nagyzerőden koncentráltá ezeknek az állatoknak hulláit, nemcsak a csontjaik, hanem a húsuk, sőt még az állatok gyomortartalma is megmaradt.

Kihalóban vannak-e az indiánok?

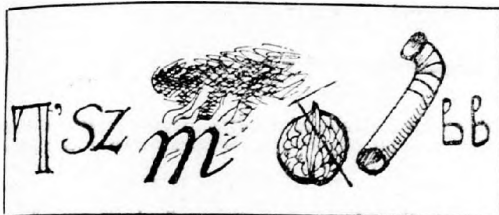
Általában elterjedt az a nézet, hogy Amerika őslakói, a rézbőrű indiánok, a civilizáció rájuk néve káros bilincsei folytán, valamint a szeszies italok túlságos élvezete és a fehérek által bearcolt különféle betegségek következtében kipusztulóban vannak és hamarosan arra a sorsra jutnak, mint az ausztráliai tasman népfaj, melynek legutolsó képviselője 1786-ban halt meg. Az Egyesült-Államok legutolsó népszámlálása azonban örvendőten cáfolja meg ezt az állítást az indiánokra vonatkozólag, mert a jelentés szerint az Egyesült-Államok területén 346.962 indián él, holott az utolsó számbavételkor 344.343 volt az indiánok száma, tehát azóta nem hogy kihaltok lennének, hanem számuk 2600-al gyarapodott.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

P. I., Vésárosombó. Rejtvényei közül az első jó. — **H. F., Kacsóka.** Válogatunk belőlük. — **H. Sz. I., Keressen** fel rejtvényeivel bennünket. Ha jól lesznek, közlünk belőlük. — **R. L., Földécs.** Tréfája — nem tréfa. Tréfás kérdéshez teljesen hasonló megjelent lapunkban. Most küldöm. — **W. A., Bácsalmás.** A rejtvény most jó, de még van ontól jobb is régebbi. — **H. N. J., Csánig.** A képrejtvényt úgy kell megválaszolni, hogy ne legyen tele divágásokkal. Olyan szavakat kell tehát találni, melyek főlegessé teszik ezt. Rejtvényében hat divágás van. Most kerünk. — **T. J., Bálvány.** Rejtvényűdül olyan mondatot választott, amely semmiesetre sem tarthat közérdeklődésre számot. Most kerünk. — **B. J., Edelény.** Verse nem közérdekl., egészen kezdetleges próbálkozás. — **Egy hű olvasó, Sítók.** Csak névvel ellátott levelekre válaszolunk. — **V. P., Szentes.** Rejtvényeiből válogatunk. — **H. T. M. I. Jászszentandás.** Az első tréfa jó. — **V. A., Aszód.** Rejtvényeiből valamelyiket közölni fogjuk. — **Z. L., Pécs.** Jók. — **H. G. Verséi** alkalmadtán közölni fogjuk. — **P. Ö., Győröcske.** Rejtvényeiből válogatunk. Tréfája nagyon ismert. — **H. Ny. M., Csánigpusztas.** Rejtvényei jók. — **A jó tanács** című tréfa beküldője közölje velünk nevét. — **Sz. I., Kiskőrös.** Nincs tisztában a verselés szabályaival. Mielőtt verset írna, tanulja meg, mi az ütem, mi a rím stb.

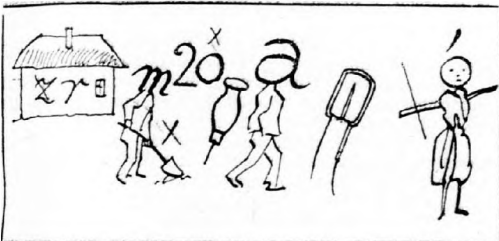
REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

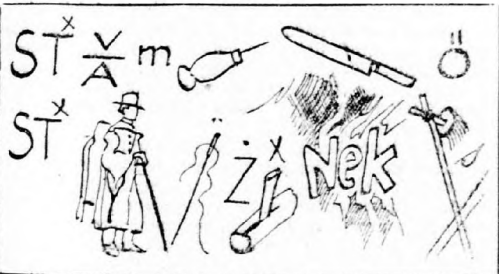
(Beküldte Wittmann János Ekekről.)

2. Képrejtvény.

(Beküldte Csizmadia András Orosházáról.)

3. Képrejtvény.

(Beküldte Műe József Szerepről.)

4. Betűrejtvény.

$$\frac{M}{u} \text{ ka } \frac{ut}{á} \text{ p s a nyugalom}$$

(Beküldte Bakó Lajos Bajnáról.)

5. Betűrejtvény.

Dombóvár, Nagydorog, Eger, Ócsény, Kónyi, Isaszeg, Kölesd, Gyulaj, Szekszárd, Kurd, Tamási, Harkány, Órkény, Újpecs, Gölle, Esztergom.

Ha e községek kezdőbetűit helyesen összerakjuk, két nagyközség nevét kapjuk.

(Beküldte Lehócz Pál Szakályról.)

6. Talány.

Egy lábú; ha első betűjét elhagyod két lábú; ha első és második betűjét is elhagyod, négy lábú.

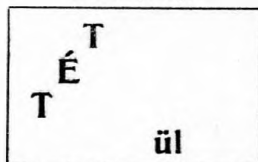
(Beküldte Fabi Sándor Nyugotszenterzsebtről.)

7. Betűrejtvény.

R „Miatyánk ki vagy a mennyekben“ szombat

(Beküldte ifjú Nagy István Szendrőről.)

8. Betűrejtvény.

(Beküldte Kollmann Ferenc Tolnanémedről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 20-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert elkésves érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 14-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: A jó könyv a legjobb barát.
2. Képrejtvény: Mikor virrad fel a béke napja.
3. Képrejtvény: Hit, remény, szeretet.
4. Képrejtvény: Faluszövetség.
5. Betűrejtvény: Huszadik század.
6. Pótlórejtvény: Petőfi Sándor.
7. Számrejtvény: Balsorsban őrizd meg lelked egyensúlyát.
8. Kockarejtvény: Tévesen a megfejtés jelent meg.
9. Betűrejtvény: Budapest.

Megejtették: Batta Pál, Csontos Péter, Balla Piroška, ifj. Róth Pál, Simon György, Zakár László, Valkai Pál, Pálffy Mancsi, Nagy Lajos, ifj. Borics László, Fajti Sándor, Orovecz János, Virágos Sándor, Bodnár János, Lehócz Pál, Csöme Lajos, ifj. Dancsa János, Góg Sándor, Nagy József, Bene Lajos, Varga Sándor, Bagics István, Reisinger Emilia, Reisinger Mariska, Walter Antal, Dani Lajos, Bencsura Imre, Jambor Sándor, Orosz Mihály, Vass Adám, Vass Adámné, Bitó Antalné, Sági János, Kazári János, Kozicz Bözsi, Kozicz Ilonka, Szász János, Kalicz Gáspár, id. Baráth Miklós, ifj. Torma Gábor, Tóth Lajos, Gulács Istvánné, Hauzer Antal, Német Pál, Kovács Bálint, Góg Péter, Lipták Ferenc, ifj. Mészáros József, Bakó Lajos, Ambrus Annuska, Dunszt György, Kollmann Ferenc, Dobos Lénárd, Takács József, Vörös Franciska, ifj. Bacsó János, Nyitrai Mihály, Antal Annus, Géczai János, Sass Pálné, Dobos Gyula, Szalay István, ifj. Csomor Géza, Szinah Jolán, Illes Ferenc, Szarvas Mihály, Szendi János, Szendi Júlia, Pados Irenke, ifj. Horváth V. Miklós, ifj. Horváth Lajos, Kiss Péter, Guttmann Erzsike.

Jutalomkönyvet nyertek: Szász János (Poroszló), Bene Lajos (Matfy), Csöme Lajos (Kápolnapuszta), Valkai Pál (Szentés), Simon György.

A 15-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

BAGI és TÁRSA, KABA

GÉPGYÁRA ÉS HENGERMALMA

Tel. 5. Sürg.-cím: Bagi, Kaba.

Alapítva 1897. évben.

Szállít mindentéle gazdasági gépeket, javított rendszerű csavaros kapáló ekéi

a legelterjedtebbek, átalakít magánjá-ókat, készít géplakatos-, vasesztergályos-, rezőntő-, kazán- és autogengezőmunkákat, malomhengerek csiszolását és rovatkölésüket.

Kütfurruási vállalata teljes szavatossággal készít új ártékizutakat bármily mélységre, végez próbafurásokat és elapadt ártékizutak rendbehozását. A STOCK motor- és ekegyár kerületi képviselete.

A CSENDES SZIGET

REGÉNY * IRTA UNDI IMRE.

(7. közlemény.)

Anyja, ki messze, angolországi kastélyukban könnyes szemmel gondolhat most rá. Nem fenyegeti-e baj, veszedelem a fiát? Ki tudja... Atyja, ki oly nagyon szereti őt, mégis szigorral fedte meg, mikor nem szakított barátaival. Látta a palotát, amelynek kényelméből önkéntesen száműzte magát. V klubot, hol vig pajtásai most pezsgő mellett mulatva töltik az éjszakát. Eszébe jutott az a jelenet, amikor atyja megfedte s ő így szól: «Atyám, ne hidd, hogy léha ember vagyok. Amit mondok, azt be is bizonyítom. Egy évre most elmegyek s mint kész ember kerülök vissza, aki minden körülmények közt meg tud állni a maga lábán». S ő elindult egy óceánjárón, hogy a Panama-szorostól a «Haway gyöngyö»-re szállva új életet kezdjen Nyugatamerikában. Hát ez az új élet valóban kalandosan kezdődött.

Új hasábot vetett Tom a tüzre és beburkolózott takarójába.

— Még ha a hétfejű sárkánnyal is meg kell birkóznom, megmutatom, hogy ember lesz belőlem! — szóló magában. Saját szavaitól szinte fölvidult és a bizakodó remény mosolyával arcán szenderedett el.

Éjszakája háboríttatlanul telt el.

VIII.

Az elhagyott ház titka.

Másnap, alighogy megpirkadt, munkához látott. Nem telhetett egy óránál több el, mikor hirtelen megrikkult az erdő. Útját most már könnyen folytathatta a gyepek, cserjés vidéken. Tom, mielőtt nekivágott volna a szabaddá vált útnak, felkúszott egy magas fára, honnan messzire beláthatta a terepet. Amint fölért és széttekintett, meglepetve állapította meg, hogy mintegy három órai járóföld van még a szigetből: azután mint széles ezüstszalag, a tenger nyeli el a lát-határt.

Fölöttébb lehangoló volt ez a tudat Tom számára. Amíg nem nyert ilyen tisztá képet helyzetéről, sokkal inkább reménykedett szabadulásának valami nem várt lehetőségében. Most azonban már reánehazedit a megmásíthatatlan tudat, hogy egyedül van az elhagyott szigeten.

A messi tengerpartig mindvégig cserjés húzódtott. Egy helyütt látott még nem messzire egy kicsiny ligetet. Megindult hát arra felé.

Szomorúan, gondolataiba mélyedve ballagott előre. Arra gondolt, hogy most majd a sziget partját járja be köröskörül és talán így megpillanthat egy más, szomszédos szigetet, ahová úszva vagy korhadt fatönből tákol csónakkal eljuthat. Amint így mendegélt, hirtelen valami zajra lett figyelmes. Mintegy ötven lépésnyire megzörrent egy bokor és valami fehér, mozgó testet pillantott meg.

Először megenkedő vadra gondolt, de az ismeretlen nem ment tovább. Valami félelmes, támadni akaró vadállat lenne ott? Vagy ember? Ellenség, jóbarát?

Villámgyorsan cikkáztak át ezek a gondolatok Tom agyán. Revolverét kivonta övéből. A kakast felhúzta és lövésre készentartott fegyverrel megindult a zörgő bokor felé.

— Ki van ott, feleljen! — kiáltott angolul.

Semmi választ nem kapott.

Hajótája alkalmával néhány szót megtanult a csinok spanyol-angolból kevert nyelvéből. Így is megpróbálkozott, de eredménytelenül.

Alig néhány lépésnyire volt már, mikor a bokor mögül

előlépett a titokzatos fehér valami. No, erre egyszeribe eltette Tom a töltött fegyvert. Egy békésen legelésző fehér kecske volt a «rejtélyes idegen».

Megörült Tom a kecskének, de még teljesebb lett öröme, midőn a gida nyakán rózsaszín szallagot pillantott meg.

— Emberek vannak a szigeten! — kiáltotta és vidám gyermek módjára ugrott a kecskéhez, megölelte és megcsókolta annak torzonborz, szakállas fejét. Úgy látszik a kecske is megörült a váratlan találkozásnak, mert vig mekegésbe kezdett.

— No, öreg pajtás — szóló új cimborájához Tom — most már azt mutasd meg, hol van a gazdád!

A környéken sehol semmi nyoma emberi hajléknak. Tom most már sokkal bizakodóbban tekintett a közeli liget felé és szapora léptekkel vette arra útját.

Alig hagyott maga mögött néhány facsoportot, egy kicsiny favázás ház tűnt szemébe. A házikó előtt barátságos tornác terpeszkedett, rajta néhány kertészék, asztal, az asztalon könyvek és egy abbahagyott himzés. A ház oldalában kicsiny kert, veteményekkel, virágokkal.

Meglehetős közelbe került már Tom, de senki nem mutatkozott a ház körül. Amint a tornácra lépett, hangosan köszönt. A köszöntésre választ nem kapott. Benyitott hát az ajtón.

Resdenes bebutorozott szobába lépett. A bútorok egy-némelyike azonban feldöntve hevert a földön. Szanaszét hányt holmik, kiborított fiókok és valami feneketlen rendetlenség arra engedett következtetni, hogy nem lakik már itt senki, a lakókat vagy kirabolták és elhurcolták, vagy oly sietve menekültek innen, hogy sebbel-lobbal kapkodhatták össze néhány értéktárgyukat.

Tom ismét kiment és gondosan körüljárta a házat, de az odasompolygott kecskén kívül nem találkozott élőlényvel. Visszament tehát, hogy tüzetesebb vizsgálódással némi tájékozódást szerezzen ebben az új rejtélyben. A szertedobált ruhákból annyit sikerült megállapítania, hogy a ház lakói közé tartozhatott egy korosabb úr, egy fiatal leány és egy egyszerűbb öltözötű asszony. A bútorzat, bár rendes volt, mindamellett csak a legszükségesebb darabokra szorítottott. A ruhák és a szertdobált holmik között sok finomabb darab akadott. A szobából egy másik, kisebb helyiség is nyílt, ugyan-csak lakószobának berendezve és itt is hasonló nagy felfordulást talált. A falon egy csodaszép fiatal leány arcépe függött ezzel a felirással: *Athén, 1924. III. 3.* Tehát a közel-múltból való. A kép alatti asztalkán néhány kötet francia regény hevert és egy bársonykötésű album. Tom felnyitotta a könyvet. Az első lapon kerekded betűkkel írva franciánul ez a szó állott:

Naplóm.

Amint tovább lapozott, kitűnt, hogy egy fiatal leány naplőgyűjtéit tartalmazza a könyv 1924. karácsonytól kezdve. Tom zsebébe süllyesztette az albumot és tovább vizsgálódott. A szekrény tetején virágváza állott tele elhervadt, száraz virággal. A kancsó fenekén volt még némi víz, amiből arra lehetett következtetni, hogy a ház lakói mind-össze néhány hete távozhattak el.

Most visszament Tom a nagyobbik szobába. Az asztalon egy tál száraz süteményt talált és egy jókora üveg mézet. Hátizsákjába rejtette a kincseket, mert kissé beleunt már a parázson sült hálból és izetlen csigából álló egyhangú táplálkozásba.

(Folytatjuk.)

TRÉFÁK

Megfelelt.

Tanító: Mi készül a gyapjúból?

Gyerekek: (hallgat).

Tanító: Hát nézd csak! Miből van a te nadrágod?

Gyerekek: A papából.

(Beküldte Stánicz Antal Keresztényből.)

Súlyos tévedés.

Vendég: Itt valami tévedés van... Én idei csirkét és 1912-es bort rendeltem!...

Pincér: Igenis, kérem, hiszen...

Vendég: Maga meg az idei bort hozta és 1912-iki tyúkot!...

(Beküldte ifjú Borics László, Jászberényről.)

A halves.

Nekül a cigány a Tiszának és elkezdi kanalizálni a levest.

Arra megy valaki és megszólítja:

— Mit csinálsz, te, cigány?

— Hallevest eszem, nagyságos uram.

— Hát a hal hol van?

— Ott úszik felemé — mutat a cigány a vízben arrafelé uszó halra.

(Beküldte ifjú Tóth M. István, Jászszentandrásról.)

Szilárd pozíció.

Fegyvházor (egy fogollyal civakodva): Nem hallgat mindjárt?

Fegyenc: Micsoda? Maga akat engem fenyegetni? Magát minden percben kidobhatják, de engemet csak húsz év mulva.

(Beküldte Rencsisovszky István, Debrétől.)

Egy veremben két tömes.

Valamelyik új földbirtokosnak jelentik a cselédék, hogy az istállóban sok a trágya, mit csinálnak vele?

Uj földesúr: Ássanak egy gödröt, hordják oda.

Cselédék: Hát a kiásott földet hová tegyék?

Uj földesúr: Ássanak olyan mély gödröt, hogy az is bele férjen.

(Beküldte ifjú Borics László, Jászberényről.)

Hiltan-órán.

Rabbi: Miért imádkozunk a mindennapi kenyérért, miért nem kérünk egy hétre, vagy egy évre valót?

Dolgi: Mert megpenészednek.

(Beküldte Lipták Ferenc Edelényről.)

A jogi tanács.

Beállit egy zsidó vendéglős az ügyvédhez.

— Jogi tanácsra volna szükségem — szól hozzá.

— Hát csak adja elő a kérését — biztatja a fiskális.

— Tegyük fel — mondja a vendéglős — hogy valakinek a kutyája elhurcolta az én hizott libámat és én ismerem a kutya gazdáját, követelhetek-e rajta a libámért öt koronát?

— Már hogyné követelhetne — mondja az ügyvéd.

— Igen — örvendezik a vendéglős — hát akkor tessék nekem öt pengőt fizetni, mert az ügyvéd ír kutyájára ette meg a libámat.

Az ügyvéd szó nélkül megfizette az összeget. Másnap azonban levelet kapott a kormcsáros, melyben az ügyvéd figyelmzett, hogy a kapott ügyvédi tanácsért nyolc nap alatt fizessen tíz pengőt, mert különben bepereli.

(Beküldte ifjú Dániel Pál, Mogyorósbányáról.)

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak 1926. április 18-án.

Gabonavásár. 76-os tiszai 425—427.5, felsőtiszai 422.5—425, pestvidéki, fejérmeyei és egyéb dunántúli 422, 77-es tiszai 430—432.5, felsőtiszai 425—427.5, pestvidéki, fejérmeyei és egyéb dunántúli 425—427.5, 78-as tiszai 430—432.5, felsőtiszai 430—432.5, pestvidéki, fejérmeyei és egyéb dunántúli 427.5—430, 79-es tiszai 430—435.5, felsőtiszai 432.5—435, fejérmeyei és egyéb dunántúli 430—432.5, rozs 25%, árpa 230—250, zab 255—260, tengeri 200—205, korpa 175—180 ezer korona méter-mázsánként.

Liszt- és őrléménypiac. Duplanullás 6800, nullás 6600, kettes 6200, hatos 4400, takarmányliszt 2000, egyes rozsliszt 3400, 75%-os egységés rozsliszt 3000 K volt kilogrammonként zsákkal együtt.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű ó 160—170.000, másodrendű 135—150.000, harmadrendű csomagolásra 75—130.000, nuhar-széna 160—190.000, lucernaszéna 170—190.000, zabosbükönyszéna 180.000, tengeri, szemes 195—200.000, takarmányrépa 50.000, alomszalma 65.500—85.000, zsupszalma 90.000 K métermázsánként, zsupszalma egy kéve 4000—5000 K.

Vetőmagvak. Bab, fehér 170—190, bab, tarka 130—140, bükköny, tavaszi 340—360, cirokmg 120—140, csillagfűt 170—190, koriander 240—260, kender 290—310, köles, fehér 340—360, köles, szürke 200—220, köles, vörös 220—240, lenmag 540—560 ezer K. Löhére, nyers, nagyaránkás, nem tisztított 2400—2600, löhére, nyers, nagyaránkás, tisztított 2600—2900, löhére, nagyaránkás 2900—3200, löhére, vörös őlmázról 3400—3600, löhére, fehér őlmázról 3800—3900, lucernamag, nyers, nagyaránkás, nem tisztított 2200—2400, lucernamag, nyers, nagyaránkás, tisztított 2500—2900, lucernamag, nagyaránkás 3100—3400, lucernamag, vörös őlmázról 3800—4000, lucernamag, fehér őlmázról 4100—4200, mák 2350—2450 ezer K. Muharmag 190—200 ezer K, Mustár 1000—1100 ezer K, Napraforgó, fehér 340—360, napraforgó, szürke 280—300, tatarfka 170—180, tökmag 560—580 ezer K métermázsánként.

Vágómarhavásár. Ökor legjobb 10—12.5, kivételesen 13—13.5, közép 7.5—10, gyenge 5.5—7.5, bivaly jobb 9.5—11.5, kivételesen 12—12.5, közép és gyenge 7.5—9, bikája 4—7, tehén jobb 9—12, kivételesen 12.5—13, közép és gyenge 5.5—8.5, kicsontozni való 3—5.5, növendék 5—10 ezer K kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű 14—15, közép 18—18.5, nehéz 18.5—18.75 ezer K kilogrammonként élőszuliban.

Szűrőmarhavásár. Elő borjú: Belföldi szopós: Elsőrendű 14.500—15.000, kivételesen 16.000, másodrendű 13.000—13.500, elő bárány 13.000 K kilogrammonként élőszuliban.

Tenyészállatok és járműok. Elsőrendű belföldi fehér járműok 12.000—13.500, elsőrendű belföldi tarka járműok 10.000—12.500, friss fejtehető 12.500—15.000, egy és fél éves úszók 13.000—14.000, egy és fél éves tinók 11.000—12.000 K kilogrammonként élőszuliban.

Gyapjú. Elővetelében történt eladásoknál kg.-kint minőség szerint 23.000—30.000 K-át lehet elérni.

Nyersbőr. A nyersbőrcip lanya. Árak: marhabőr 14.500—17.250 K, borjúbőr 23.000 K kilogrammonként.

Tej- és tejtermékek. Teljes tej literje április 13-tól 4600—5200, tej-színhab literje 40.000—52.000, tejfel literje 20.000—27.000 vaj kg.-ja kicsinyben 80.000—94.000, nagyban 56.000—64.000, tehénturó kg.-ja 12.000—16.000, juhturó kg.-ja 36.000—45.000, görői sajt kg.-ja 55.000—70.000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 36.000—50.000, nagyban 24.000—30.000, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 65.000—80.000, nagyban 50.000—55.000 K.

Barmoll és tojás. Csirke darabja 25.000—65.000, tyúk darabja 40—80.000, hizott rucá kg.-ja 26.000—30.000, hizott lud kg.-ja 28.000—32.000, hizott pulyka kg.-ja 24.000—25.000, sovány pulyka darabja 80—100.000, libamáj kg.-ja 60.000—130.000, ludzsír kg.-ja 35.000—40.000, tojás darabja 13.000 K.

Halpiac. Árak kg.-kint: Ponty kicsinyben 35.000—45.000, nagyban 28.000—30.000 K.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 4000—9000, petrezselyem 4000—10.000, zeller 8000—15.000, karalábé 5000—12.000, vörshagyma 1600—3000, fokhagyma 14.000—26.000, cékla 5000—10.000, kelkáposzta 3000—10.000, vörskáposzta 6000—10.000, fejesalatta darabja 1000—6000, rózsaburgonya kicsinyben 1600—2000, nagyban 120.000—130.000, császárburgonya kicsinyben 1300—1500, fehérburgonya kicsinyben 800—1200, nagyban 60.000—65.000, retek 2000—7000, karfiol 14.000—25.000, torma 8000—28.000, spárga 6000—40.000, sóska 8000—16.000, spenót 6000—12.000, alma 6000—40.000, dió 8000—1.000 K.

A perlegett méz ára a vásárcsarnokban 18.000—24.000, a nyílt piacon 20.000—22.000 korona kilogrammonként.

A gombafélék árai: Ehető kucsmagomba 30.000—60.000, csiperke 60.000—80.000, szárított gomba 100.000—250.000 korona kilogrammonként.

A zednes paprikapiaci árak. Csöves paprika füzereknél 70.000—90.000, édesemes paprika kg.-kint 35—42.000, félédes paprika kg.-kint 28.000—32.000, rózsapaprika kg.-kint 18.000—24.000, másodrendű paprika kg.-kint 6000—12.000, harmadrendű paprika kg.-kint 3000—5000 K. Káposztai paprikapiaci árak. Édesemes paprika 30.000—34.000, rózsapaprika 16.000—18.000, másodrendű paprika 8000—12.000, harmadrendű paprika 5000—7000, vágatott csövespaprika 15—18.000 K kilogrammonként.

Gyógynövényiac. A székfűvirág gyűjtése előreláthatólag április hó végén meg fog indulni. Az előjelből ítélve, jó közepetérme van kilátás. Az áralakulás meg bizonytalan, a mai megítélés szerint kg.-kint 6—7000 koronás árra lehet számítani. A cseresznye- és meggyfélével gyűjtése a megnyilvánult külföldi érdeklődésre való tekintettel jövedelmezőnek látszik. Irányárak: Martilapvirág kg.-kint 12—14.000 K, orvosi kankalinvirág cseze nélkül kg.-kint 70—80.000 K, nyárfabimbó kg.-kint 5—6000 K, szappangyökér fehéren hámozott, felszelve, az olasz konkurrencia következtében legfeljebb 10—12.000 K kg.-kint, szappangyökér hámzatlan kg.-kint 5—6000 K, gyermekláncgyökér 9—10.000 K, húsos lapgyökér kg.-kint 5—6000 K, kökényvirág fehéren száradt kg.-kint 14—15.000 K, tavaszi herics virág rövid szárral szedett kg.-kint 4—5000 K.

Éledegen pénznek legmagasabb ára április hó 20-án. Angol font 348.985 K, dollár 71.458 K, francia franc 2387 K, szér dinár 12.605 K, lengyel zloty 7050 K, román lei 280 K, olasz lira 2880 K, német márká 17.035 K, osztrák schilling 10.091 K, svájci frank 13.825 K. — Arany- és ezüstpenék: 20 koronás arany 287.000 K, ezüstkoronás 5400 K, ezüst forintos 14.000 K, ezüst ótkoronás 28.000 K.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Perliaky György. Főmunkatárs: Mesko Zoltán. Társzerkesztő: Vasadi Balogh György. Felelős kiadó: Bak Imre.

Hungária drótlionat olcsó és jó.

HAIDEKKER SÁNDOR R.T.

Budapest, Úllői-út 48-27. Fiók: F6-utca 59.

Árak:
m²-ként 6.800 K
közepes 12.400 K
erős ... 23.000 K
és forgalmi adó.
Közbenso minőségek is kaphatók

Kérjen ingyen képes árjegyzéket és mintát.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből.
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR
szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű
Chandoir és Csepel W. M. védjegyű

szőlőpermetezők

legolcsóbb gyári áron beszerzhetők

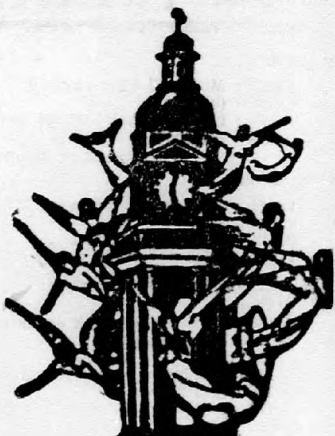
SZONTÁGH PÁL rézárugyár Epest, IX., Úllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors és pontos elintézése miatt TERÉNYI SAMU cég-tőlők nevére Úllői-út 19 szám alá intézendők.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokrendező Bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája, Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1. Törvényszékiileg bejegyzett cég.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGÖVEK R.T.
„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA

Központi iroda : Budapest, Berlini-tér 2. sz.
(Bejárati Angol-utcából.)

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

»HANGYA«

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be!

*

Tartalékpénzek legelőnyösebben mint központnál a HANGYA gyümölcszövetkezetek a

Ékék, ekealkatrészek,

boronák, kapálókék, fűkaszálók,

marokrakó és kévekötő aratógépek, löge reblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répvágók, darálóok, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban

Szövetkezeteink figyelmébe!

Előrendű színbőröbői készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőröbői, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműáruosztályánál.

A világhírű eredeti angol **THE CHAMPION**

kerékpárokat melyen leszállítva havi 300.000 kor részlete, kerékpáralkatrészeket, lámpa, lánc, pedálokat nagyban gyári áron szállítunk. Kétféle gumí 98 ezer, belső gumí 30 ezer K-tól. Láng Jakab és Fia kerékpárnygyárakadó, Budapest, József-kört 41. Nagy képes árjegyzék ingyen.

Szakorvosí-
rendelő vér- és nemibetegek részére. E-
rendelés egész nap. VII., Rákoczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

TELEFON: 906-80, 81. „CHINOIN” GYÓGYSZER ÉS VEGYÉSZETI ÚJPEST. TELEFON: 906-82, 83.

Védje meg szőlő- és gyümölcsstermését a kártevőktől!

Ha nem védekezik megbízható szerekkel és kellő időben, csak azt szüretelheti, amit a kártevők meghagynak.

Alma- és szőlőmoly ellen:

Mindennemű lisztharmit és gyümölcspenész ellen:

ARZOLA SULFAROL

Arzén permetezőszer.

Kolloid kén.

TÖBBÉVI GYAKORLATI EREDMÉNY. BIZTOS SIKER. KÉRJEN ISMERTETOT! KÉRJEN ISMERTETOT!